

PÁSTY JÚLIA
VÁGYAK ÉS ÖSZTÖNÖK

TARTALOM

AZ ALBÉRLŐ ELSŐ ÉVE

A MÁSODIK ÉV

A HARMADIK ÉV

AZ ALBÉRLŐ ELSŐ ÉVE

Hortenzia egyedül él, távol a város zajától, kétszobás panellakásának egyik szobájában, mely keleti fekvésű, mégis a napfelkeltéket átalussza. Az éjszaka teliholdjában azonban gyakran gyönyörködik álmatlan éjszakáin. A nyitott ajtón már beáramlik az ős levelete, ötvözve az autógáz tömör bűzével.

Az asszony nappali öltözete óriási, halványkék póló, fekete, bő nadrág. Gyakran ül a fotelben, és vakarja ős, gondozatlan haját. Könnyek szöknek a szemébe, amikor a régi fotókat nézegeti, hisz neki is volt családja, férje, fia.

Megszólal, pedig senki sem hallja.

– Miért kaptam ezt a büntetést a sorstól? Idős napjaimra a magányt! Mikor én unokákat szerettem volna?!

Előveszi a nyugdíjszelvényt, alaposan nézegeti, majd egy papíron összeadja a befizetendő számlákat: fűtődíj, lakásbiztosítás, áram- és gázzámla, víz- és kábeltévé-díj. Ezenkívül gyógyszerekre is sok pénzt költ. Megtakarított pénze elfogyott, maradék könyveit sajnálja eladni, már csak egy aranygyűrűje van, amit pénzre válthatna. Egy kis enivalón kívül semmit nem tud venni, hisz oly kevés a nyugdíja. Évek óta csak margarinos kenyeret, csirke far-hátat, almát, fekete retket, és ehhez hasonló, olcsó ételt fogyaszt. Megelégette ezt a nyomort – csak egy kis sajtot enne már, de arra sincs lehetősége. Egy hirdetőújságot tart reszkető kezében, melyből kivágja, majd kitölti a hirdetésszelvényt. Kétszobás, főbérlos lakás nagyobb szobája kiadó egyetemista fiúnak – lehet dohányzó is. Az utóbbi néhány szót írta le legnehezebben, hisz nem szereti a dohányfüstöt a lakásban, de mit tehet? Ha tiltja – akkor is dohányoznak a fiatalok.

Hortenzia azért nem lányt vár az albérletbe, mert úgy hiszi, talán a fiúk kevesebbet időznek a fürdőszobában, nem mosnak, mert a szennyest hazaviszik az anyjuknak, nem is főznek, tehát kevesebb a gond velük. Különben csakis egyetemista jöhet számításba, aki hétvégén hazamegy a családhoz, és nem a bérelt szoba lesz az állandó otthona.

Hortenzia napokig pakol a kisebbik szobába: ruhaneműt, hintaszéket. Telezsúfolja a kis helyiséget, melyben néhány szál rózsa leheli illatát. Időnként vissza-visszapillant a nagyszobába, ahol egy mennyezetig érő pálmafa díszeleg, mely úgy hozzánőtt, mint valamikor a gyereke, hisz ő keltette ki egy kis datolyamagból, úgy ápolta, mint a gyermekét valamikor régen. Nem viheti a saját kis kuckójába, ettől is meg kell válnia. Fokozatosan mindent elveszít, ami örömet okozott neki az életben.

Néhány nap múlva megjelenik a hirdetés az újságban. Ezt követően, az előszobában csörög a telefon. Hortenzia felemeli a kagylót. – Tessék. Húszezerért a nagyszoba. Bármikor megtekinthető.

Hortenzia az ablakhoz megy, nézelődik elmerengve, majd hirtelen csengő hangja töri meg a csendet. Egy kopasz fejű fiatalember jelenik meg az ajtóban, fülében sok karika.

– Jó napot kívánok – üdvözli a főbérlet. – Jöttem megnézni a szobát.

Az asszony ijedtében, köszönés helyett, csak annyit mond – már kiadtam!

A fiatalember hitetlenkedve elköszön, és továbbmegy.

Hortenzia kétségbeesetten megszólal. – Mi lesz velem? Én félek az ilyen embertől. Lehet, mégis lánynak kellene kiadni?

Nemsokára újabb telefoncsörgés zavarja meg a gondokkal küzdő asszonyt, mégis, bizakodón felveszi a kagylót. – Várom – tessék jönni – halljuk a kedves hangot. Várakozás közben idegesen almát rágcsál.

Tetovált karú egyetemista jelenik meg az ajtóban, valami térdig érő, nem egészen tiszta nadrágban.

Szegény Hortenzia újra azt mondta – sajnos, már ki van adva a szoba.

– Megkérdezhetem, ki az a személy?

– Egy elsőéves orvostanhallgató. Már ki is fizette az első havi részletet – holnap költözik. – Hortenzia megkönnyebbülve csukja be az ajtót, hisz sikerült elfogadhatót kitalálnia, pedig nem is készült. Képzeli, de jó lenne, ha a hazugsága valóra válna.

Folyamatosan csörög a telefon, és jönnek-mennek a különös kinézetű fiúk. Egy középkorú elvált ember is jelentkezik; hétvégén a gyereke jönne látogatóba, különben keveset tartózkodna itthon, mert sokat dolgozik. Ilyen helyzet nem hiányzik a főbérletnek, hisz a független ember nőt is hozna, gyereket is. Az asszony sír bánatában, hisz minden jelentkezőt elküldött, azzal az örüggyel, hogy már ki van adva az albérlet – pedig nincs. Ott áll üresen a helyiség, illetve bútorozva, frissen mosott függönyök illatával. A nyugdíjas asszony már kétségbe van esve, amikor egy vékony, magas, fekete hajú, szerény öltözetű fiatalember érkezik. Az előszobában bemutatkoznak, majd bemennek a kiadásra váró szobába. Jácint körülnéz – tetszik neki a nagy helyiség; elmondja, hogy főiskolás a matematikai szakon, dohányzik, és szereti a zenét. Meg is kérdezi, hogy szabad-e lemezeket hallgatni a szobában. Búcsúzáskor annyit mond a fiú, hogy majd visszaszól telefonon, ha ezt az albérletet választja, mert nagy a kínálat, és több közül szeretne választani.

Ez a fiatalember megnyerő a főbérlet számára, csak ne dohányozna, ezen elmélkedik a bús asszony.

Később Jácint telefonon közli, hogy kibéreli a szobát.

Hortenzia örül, már ahogy egy ilyen kényszerhelyzetben örülni lehet, hisz a fiú szereti a zenét – zenészek nincsenek a börtönben, a zenekedvelők jó emberek, nem ölik meg a főbérletet. Az volt az ő mércéje akkoriban.

Még azon a napon visszajön az egyetemista, előleget ad az asszonynak. Megegyeznek a konyha-fürdőszoba használatáról. Kezet fognak – elbúcsúznak. Hortenzia bizakodik, hogy újra vásárolhat sajtot, gyümölcsöt, húst. Talán néha elmehet színházba is.

Amikor Hortenzia egyedül marad, bemegy a nagyszobába – ül és nézelődik – búcsúzik. Egy újabb veszteség számomra, gondolja – már ezt is elveszítem. Mit is tegyek a sok ruhával, ami a fiam után maradt? A két szoba ajtaja nyitva, Hortenzia sétál egyikből a másikba, az ötméteres folyósón. Megáll a nagyszoba ajtajában – emlékezik. Kezdetben boldog volt a házasságuk, amikor még ketten voltak, sokat sétáltak, beszélgettek, de gyermekük születése után a férje új kalandokat keresett. Később fokozatosan megromlott a kapcsolat, és ő is az elhagyott feleségek sorsára jutott, mert mindig van fiatalabb és szebb nő. Szerelemre hivatkozva a férjek elhagyják a családot, megszűnik a felelősség is a gyerekeik iránt. Divattá vált az öregesedő feleségeket fiatalra cserélni. Sajnos a társadalom ezt el is fogadja. Ötvenes-hatvanas férfiakat látunk-hallunk, hogy gyermeke született. Arról azonban senki nem beszél, mi lesz az elhagyott, kis jövedelmű asszonyokkal. A férfiakat üdvözlik az új helyzetben, gratulálnak nekik,

és dicsérik az új, szép feleséget, aki húsz-harminc évvel fiatalabb a réginél. A magára hagyott feleség azonban nem talál kapcsolatot, csak akkor, ha sok pénze van, mert van ez fordítva is, gazdag nők fiatal férfikkal, ez azonban elég ritka jelenség.

Kint zuhogott az eső, a szél vitte a faleveleket, röpítette a tenyérnyi, száraz, elhalt tárgyakat, amit levélnek nevezünk, ami még néhány perccel ezelőtt a fa része volt tavasztól ősziig, úgy, mint Hortenziának a fia, aki az övé volt fogamzástól kilenc hónapig, és még sokáig; azután jött egy erő és elvitte, vagy elfújta, mint ezeket a lehullt leveleket. Vége a védettségnek, és viszi a láthatatlan szellő, sodorja, már nem csak az ősz, hanem a tél is, a tavasz, a nyár és minden évszak. Elvitte a fiát is, úgy pörgetve, táncoltatva, mint a száraz leveleket. A sodrásban nem tudni már, melyik volt az a bizonyos, amit akkor este lebegtetett a szellő az erkély előtt. Arra vitte észak felé, táncoltatta, forgatta, néha leeresztette az útra, majd megemelte és lebegett, mint a pacsirta szárnya, aztán a sok levél zizegett, és röpdöstek tova a messzeségbe.

Reggelre fény árasztotta el a tájat, és már nem tudni, hol a levél, hol a fiú – valahol a mindenségben – valahol a messzeségben. Jön helyette másik, de Jácint nem hasonlít Hortenzia fiára, aki mégis úgy gondolja, fia helyett fia lesz, mert akit felnevelt – elment, és azt mondta, soha többet nem jön.

Megjött az albérlő, akivel hónapokig össze lesznek zárva. Köszönéssel, és erőltetett csevegéssel kezdődött az első néhány perc.

Hortenzia a kezdeti időszakot, amikor egy idegen költözött a lakásába, nem tudta elviselni. Minden porcikájában szétáradt a bánat. Nagyon ideges volt, csak ült a fotelijében és kesergett. Kénytelen volt becsukni a szobaajtót is, pedig mindig nyitva állt. Egy ötméteres előszoba választja el őket egymástól, de a fiától egy felmérhetetlen távolság.

Az asszony néhány nap múlva barátnőjétől kért egy kis pénzt, bezárta a szobáját és elutazott az Adriára, hisz oly rég látta már azt a szigetet, ahol valamikor kettesben a férjével, szép napokat töltöttek. Ahogy nézte az azúr tengert, emlékezett arra is, amikor a fehér, tarajos hullámok közt találkoztak, és kedvese szemének kékjét elnyelték a tenger habjai. Ott, a kissé fodros habok közt fogant egy gyermek, aki azt mondta, próféta lesz. De az anya nem akarta a gyermeket. Amikor azon a bizonyos fekvőhelyen feküdt kifeszítve, a magzat könyörgött az életéért: – Anyám engedjél élni, hogy láthassam a felkelő Napot, a reggeli harmatot, hogy érezzem a föld és a virágok illatát. Hogy megismerjem a Földgolyó embereit, állatait, növényeit, megtapasztaljam a tudást, a szerelmet, az ételek ízét!

– Nem lehet gyermekem, hisz nem lenne nevelőapád. Különben nem is olyan szép a világozóság, hiszen ott az árnyék; a vadállatok meg is ölhetnek, a növények elhervadnak, az illatok bűzzé válnak, elviselhetetlen szagokká. Az étel finom ízéből bűzös végtermék keletkezik. A szerelemben kevés öröm van, de annál több a szenvedés. Vak gyermekek is születnek, élnek és mégsem láthatják a Földet. Itt, ezen a bolygón minden múlandó: a napsugarakat felhők borítják, a harmat elszáll, az emberek háborúznak, megölik egymást, egyszer a bőrük színe miatt, máskor a hitük miatt. Sok mindent adhat az élet, de mindent elveszíthetünk: fényt, szerelmet, gyermeket, társat. Fiatal életek szűnnek meg, megvalósíthatatlan, nagy tervekkel. Nem biztos, hogy érdemes ide jönni, ezen a bolygón milliók éheznek, mert egyesek pazarolnak. A kórházak tele beteg emberekkel, gyerekek szenvednek étel- és szeretethiányban. A Földön kevés a boldogság, igaz, megmutatják, de elveszik. Laknak emberek óriási palotákban, de bokrokban is, kint a természetben, mint az állatok.

Emlékezett Hortenzia arra a pillanatra, amikor behatoltak a méhébe, hisz a fia akkor is kérte őt, az anyját, hogy engedje megszületni. Hortenzia ezt a hangot azóta is gyakran hallja, ott, a tengeren, de a réten, a harmatban, a tovatűnő fellegekben, a sirályok hangjában is. Lehet, ez a

gyermeke még most is itt lenne a közelében, és szeretné őt, mert annyira jó volna, ha szeretné valaki. Valószínűleg kék lenne a szeme, és magas – az sem baj, ha alacsony. Talán a zenét is szeretné, és hegedülne a másik szobában. Lehet, már nős volna, és lenne egy kislánya, egy kis szépség, egy kis tehetség. Hétfvégén, vagy hétköznapokon, ha a szülők szórakozni mennek, akkor az a pici itt lenne a másik szobában, lenne egy kiságy, és babáznának, a nagymama és az unoka. Éjszaka ott ülne a gyermek közelében, nagymama lenne, és nem főbérlő. Nagymama, milyen jól hangzik! Ősszel sétálnának, a rozsdás faleveleket rugdosnák, és énekelnének. A pici szaladna a lehulló levél után, felkapná és vinné, mutatná, és ő, Hortenzia ráírná a gyermek nevét. Vajon mi is lenne a neve? A fia Kamill lett volna, akkor a kislánya Kamilla, illatos, kis, fehér virágú kamilla. Egy Kamillához a hárfá illik. Nem fekete ruhában, hanem fehér öltözetben hárfázna. Hárfaverseny. Vajon melyik zeneszerzőnek van hárfaversenye? Zongoraverseny, hegedűverseny gyorsan az eszébe is jutott, de hárfaverseny nem. Különben magzatom, a tudás az egyedüli ezen a bolygón, amit nem vehetnek el. Lehet, mégis életet kellett volna adnom Neked. De most jut eszembe, van olyan betegség is, amely szellemi leépüléshez vezet, ez a Parkinson-kór. Az ember élete folyamán felhalmoz sok tudást, majd fokozatosan leépül egy kisgyermek értelmi szintjére. A gyermek fejlődik, de a beteg ember visszafejlődik, minden nap kevesebbet érzel a világból, idővel már enni sem tud egyedül. De a többi ember is összegyűjti élete során a tudást, és nem viheti magával. Így van a szeretteivel, a tárgyaival. Ezen a bolygón még mindig napi tíz-tizenkét órát kell dolgozni, ez azt jelenti, hogy olyan műveleteket kell tennie, amihez nincs kedve az embernek. Igaz, te próféta lennél. A legtöbb embernek csak harminc-negyven éves korára van lakása, akkor se olyan, amiben szívesen él. Gyűjt magának könyveket, tárgyakat, amit nem sokáig élvezhet, mert mindent itt kell hagyni. Van, aki egy órát él, van, aki száz évet, és az a baj, hogy nem tudni előre. Az embereknek fogalmuk sincs, meddig maradhatnak emberi formában. Hortenzia még kislány volt, amikor szembesült a halállal. Borzalom volt számára. Félelmében minden este imádkozott és kérte Istent, hogy ne kapjon tüdőbajt és rákbetegséget. Egy életen keresztül félni a haláltól. Kedves Kamill, látod, ettől megkíméltelek. Majd valahol talán még találkozunk, állítólag van túlvilág, ahol a lelkek egymásra találhatnak.

Hortenziának, az utazás után, nehéz volt visszajönni a lakásba, oda, ahol egy idegen ember jön-megy. Foteljében ülve térdére csüggeszti a fejét és gondolkodik, de amikor elveszítette gondolatainak vezérfonalát, mert Jácint mászkált az előszobában, vakargatni kezdte a fejét. Később, amikor kiment a konyhába, akkor meg hiába várta a fiút, nem jött ki a szobából, pedig szeretett volna beszélgetni, elmondani, mit hallott a rádióban, mi történt a világban, vagy csak annyit mondani, esik az eső, vagy süt a nap, vagy milyen jó a pogácsa. Vajon ki találta ki a tepertős pogácsát, és a rántott szeletet, vagy a madártej? Azt tudjuk, ki találta meg a C-vitamint, ki találta fel a számítógépet, tudjuk, ki tervezte a Városházát, de ki találta fel a piskótát, azt nem tudja senki. Pedig szegény lenne az emberiség piskóta nélkül. Egy kis diót tenni bele, vagy kakaóval színesíteni, málnalekvárral megtölteni és betekerni. Ezt szerette a fia is, de sokat sütött neki Hortenzia! A darázsfészket is szerette Nárcisz. Vasárnaponként gyakran sütötte ezt a finomságot a fiának, aki egy tállal bevitt a szobájába, hozzá egy pohár vizet, és elfogyasztotta, míg tanult és olvasott. Vajon, eszébe jut-e fiának is a darázsfészkek, ott a messzeségben? Hortenzia fia nem játszott semmilyen hangszeren. Egyszer próbálkozott a dobolással, de nem nagy eredménnyel, fel is adta, de a zenét élvezte.

Jácint, reggelenként hétkor kelt, és ment az egyetemre. Addig Hortenzia ki sem jött a szobából, de amikor a fiú elment, olyankor benyitott az albérlő szobájába – szétnézett, semmihez nem nyúlt –, majd óvatosan becsukta az ajtót. Délelőttönként takarított, mert a takarítás olyan esemény volt számára, amit nem illik mások előtt tenni, olyan, mint a mosakodás, vakarózás,

körömvágás – az ember magánügye. Tisztaság legyen és ápoltság, de a részleteket nem kell bemutatni. Hogy nézne ki egy létrán állva? Vagy akár kádmosás közben.

Délutánonként gyakrabban találkoztak a közös lakásban, olyankor az egyetemista megkérdezte: – Hogy van Hortenzia? – Csak két idegen tud figyelmes lenni egymáshoz, pedig csak színészkedés, amit ő tesz, hisz illemből köszön, kérdez. Különben meg egyáltalán nem tudja, hogy van a főbérő, milyen gondolatok foglalkoztatják. Fordítva is így van, Hortenzia sem tudja, mit forgat a fejében Jácint, ott a másik szobában, miről álmodik, mire gondol zenehallgatás közben. Csak annyit tudnak egymásról, hogy ki milyen ételt fogyaszt. Az albérő hetente egyszer savanyú káposztát eszik, olyankor az egész lakásban terjeng a szaga. Hortenzia nem kedveli ezt az illatot, vagyis inkább büzt, mert ő nem szereti a töltött káposztát. A fia is csak kényszerrel evett belőle egy keveset. Kedvenc ételeinek illatát kedveli, de a másét nem. Saját testünk illatát is elfogadjuk, de az idegen testszag nem mindig kellemes, kivétel a szerelem, mert ott a szeretett lény hónaljzsaga is élvezet.

Hortenzia eleinte eltorlaszolta a szobaajtót, főleg éjszakánként, mert félt a fiútól, pedig tudta, hogy a zenészek nem bűnözök – de mégis, a félelem az félelem, az élet az élet, ez az egyetlen élet, ha van is feltámadás, vagy reinkarnáció, akkor is ő soha többet nem lesz Hortenzia. És ezektől a tárgyaktól is elbúcsúzhat, vagyis még élni akart, ezért volt óvatos. Ha nem tudott aludni, és az ébrenlét megváltóját várta – Kamillra gondolt. – Tudod Kamill, milyen egyedül vagyok, jó lenne, ha itt lennél. Hát igen, a nők kezében, vagyis a méhében az élet, ők döntenek el, megszülik-e a gyermeket vagy sem, még ha próbálnak is a férfiak abortusz elleni törvényt alkotni. A törvényt is ők hozzák a nők helyett, aztán sok apa nem segít a gyereknevelésben. Ő is azért nem fogadta a második magzatát, mert Nár ciszt már egyedül nevelte, és nem akarta a másik fiát is ilyen sorsra ítélni, erre a világra hozni.

A főbérő a telefonkészüléket az előszobába helyezte az albérő miatt. Amikor Jácintot hívták telefonon, Hortenzia az ajtóhoz sietett, odatapasztotta fülét, és figyelt, még a lélegzetét is visszatartotta, meg ne tudja a fiú, hogy ő hallgatózik. Az albérő minden csütörtökön hívta az anyja, érdeklődött, mikor megy haza a fia. Olyankor mondatfoszlányokat is hallott az asszony, és azokból rakta össze a feltételezhető beszélgetést. Így tudta meg, hogy az albérő anyukájának fáj a foga, hogy az öccse mikor megy haza, hogy mit szeretne enni a vasárnapi ebédre Jácint, és ami nagyon fontos volt számára, az egyetemista hazautazása, mert Hortenzia mindig azt várta, hogy a lakó elmenjen, nyitva hagyja az ajtót, és szabadon járkálhasson. Hallgatóság után Hortenzia számolta a napokat, órákat, annyira várta Jácint elutazását. Amikor magára maradt, nem énekelt már, mint régen, de egyedül lenni egy nőnek a saját lakásában, az olyan jó érzés. Nem kell alkalmazkodni, süthet palacsintát, nem kell hozzá levest enni, állhat egy pohár víz az asztalon, senki nem teszi arrébb. Az is megtörtént, hogy a fiú eltávozása után nyitva hagyta a fürdőszobaajtót, ott üldögélt, és váratlanul Jácint visszajött, mert valamit elfelejtett, vagy lekéste a buszt. Néha hiába várta a főbérő a fiú távozását, mert meggondolta magát, és maradt bérelt szobájában tanulni, vagy zenét hallgatni.

Hortenzia gyakran gondolt az anyjára, és sajnálta, miért nem volt kitartóbb abban, hogy többet megtudjon az életéről. A gyerekkoráról is csak annyit tud, hogy nagy hó volt akkoriban, reggelenként a szülők havat tapostak, és az ő lábuk nyomában mentek iskolába a gyermekek. Az anyjuk krumplit sütött reggelente, amit a zsebbe helyeztek, és azzal melegítették a kezüket, majd az volt a reggeli is. Az iskolában a tanítás imádsággal kezdődött. Ez történt a kislány tizenkét éves koráig. Aztán tizenegy évet szolgált, ahol reggel az urak gyerekeinek a cipőjét tisztította, télen sokat fázott, és ritkán látogathatta a szüleit. Egy hálószobabútort dolgozott össze. Öten voltak testvérek, a két fiú elment szakmát tanulni, a három lány szolgálni, illetve a

legkisebbik már nem. Két évtizedről csak ennyit mondott az anyja: Vajon hol tanult meg táncolni? – amit nagyon szeretett, még idős korában is, mégis egy sánta emberhez ment feleségül. Vajon hogy védekezett? – mert hat év után született Hortenzia, és abban az időben ez nem volt szokás. Két évig élt az anyósnál, aztán az ifjú házaspár elmentek albérletbe, mert két év munkáért csak enni kaptak. Mindketten dolgoztak a városban. Hortenzia apja a cipőgyárban, anyja a harisnyagyárban, ahol tilos volt a beszélgetés. Arról a szülők soha nem beszéltek, vajon mivel töltötték szabadidejüket a városban, ahol hét évet éltek. Aztán apja akaratára faluba költöztek, ahol anyja többet nem vehette fel a fehér szandált. A fejét bekötötte kendővel, mert a nők nem hordtak kalapot azon a kis településen, csak a férfiak, és Hortenzia soha többet nem halotta nevetni az anyját.

Múltak a hónapok és beköszöntött a hideg idő. Hortenzia már nem az erkélyen ácsorgott, hanem az ajtón belül a meleg szobában, és nézte az árva, csupasz, fehér ágakat. Visszaemlékezett gyerekkorára, amikor pitypangfüzérrel díszítette haját. Kamillának kamillafüzért tette a fejére, de Kamilla nem volt, és már nem is lesz.

Amikor belefáradt az álldogálásba, leült a hintaszékbe, és a fia fényképeit nézegette. Mindig sorrendben, az elsőtől az utolsóig. Hortenzia kedvence az a fotó volt, amikor gyermekét szoptatta. Ilyenkor egymagában is mosoly ült az arcára. De jó lenne, ha fia egyszer csak úgy becsöngetne virágcsokorral a kezében! – Szerbusz anyám, megjöttem, főzöl nekem tejbegrízt mert olyan éhes vagyok?! – Amikor meglátta azt a képet, ahol a fia egy macska farkát húzza, a szülei jutottak eszébe, hisz ez a cica ott volt abban az udvarban, ahol ő élt valamikor régen. A gyerekeknek általában nem az állatok feje tetszik, vagy a lába, hanem a farka, mindig azt akarják cibálni. Így van ez akkor is, ha az állatkerben tartózkodnak. Nárcisz felnőtt korában is szerette a macskákat, kezébe vette és simogatta őket. Sok-sok történetet idézett fel, de fél évszázad távlatából néha a megtörtént esemény oly valószínűtlennek tűnik, mintha meg sem történt volna.

Csókolom, köszöntötte illedelmesen Jácint a főbérlet, ha találkoztak az előszobában vagy a konyhában. Majd talán még virágot is hoz, gondolta Hortenzia, mint a fia gyerekkorában, mert Jácint azt mondta, hogy sehol nem látott még annyi növényt, mint a főbérlet lakásában. Hortenzia szerette a cserepes növényeket, hisz azok voltak az élőlények a lakásában, mert élőlénynek tekintette őket.

Ha napközben elment a fiú otthonról, Hortenzia kiszaladt a lépcsőházba, és nézte őt, akit fiának érzett, vagy ha nem is, de valami felelősséget mindenképpen, talán anyai ösztön hajtotta őt a gondoskodásra. Amikor egyedül maradt, némán tévézett, majd azt is meguntta, és ábrándozott az esti félhomályban, vágyakozott a fiatalságra, mert ő nem is igazán szórakozott, mint ahogy olvasmányáiból annyi lány életét megismerte. Neki csak régi, fájó emlék jutott eszébe, amikor egy barátja azt mondta, hogy a verseket a csüggedőknek írják, vagyis neki, mert csak ő olvasta. A gazdag ember az életet élvezi, és nem az olvasást. Feltört benne a régi, fájdalmas emlék, és hangosan zokogott.

Amikor Jácinthez egy barátja jött látogatóba, az asszony nagyon félt, szívverése felerősödött, ami csak akkor kezdett lanyhulni, amikor eltorlaszolta az ajtót az egyetlen fotellel, ami a szobájában volt, nehezeknek a könyveit használta.

Lefekvés után fiára gondolt. Hála Isten, fiam este van megint, mára is elfogyott a földi kín. Egy nappal kevesebb az élet.

Hortenzia egyik délután meglátogatta a barátnőjét, akinek éppen akkor érkezett meg lányalbérlője és a fiúja, aki bement a szobába, a lány viszont a konyhába.

A beszélgetés témája adva volt. Viola elmondta, hogy a lány nagy edénybe vizet forral, majd beleönti egy tasak tartalmát és kész a leves. Aztán egy óriási fazékban tésztát főz, közben szaladgál a fiúhoz, viszi neki a vizet, majd a tányérokát. Virslit párol minden héten kétszer, véletlenül se mást, ezt rádobja a kifőzött tésztára, és kész az ebéd, ami neki egy óra munka. Amikor Hajnalka bevitte a levest a szobába, Viola szólta, hogy most legyenek csendben, mert esznek a fiatalok. A levest nem a tányér tetejéről kanalzták, hanem minden merítésnél a tányér alját érintve, egyenletes ritmusban, gyorsan ettek.

– Nagyon finom lehetett ez a leves – kuncogott Hortenzia. Kérdezte is a barátnőjét, hogy ezt a lányt csak akkor dugja meg a fiú, ha tasakos levest kap?

– Ne gondold, még tésztát is ad neki virslivel.

Kacagtak ők ketten Viola szobájában. – Újabb szaladgálásra lettek figyelmesek. A lány bevitte az ebédet a barátjának, és kedvesen Csalánt kérdezte. – Kérsz vizet? – Aki természetesen megszomjazott, és a lány azt is bevitte neki. Miért nem tesz néha túró, vagy sajtot, akár mákot a tésztára, hogy változatosabb legyen. Lehet, csak a virslis tésztaért dugja meg a lányt? Mi ezt nem tudhatjuk – mondta Viola. Hahotáztak, miközben a fiatalok folytatták az evést. Majd újabb jövés-menés, mert Hajnalka kihozta a szobából az edényeket, és nekilátott a mosogatásnak. Azt az edénycsörgést, amit ott hallott Hortenzia, felért egy amatőr zenekari koncert gyorsított változatával. Amikor a lány elkészült, szaladt a szobába.

– Most figyelj! – szólta a barátnő. – Három perc csend következik.

Lélegzetüket visszafojtva figyeltek. Nemsokára kászálódás, és mentek a fiatalok a fürdőszobába.

– Ennyi ideig tart nekik? Itt a fiúnak korai magömlése van? Hol az előjáték?

– Az volt a leves és a tészta – válaszolta a barátnő.

Könnyeik hullottak a nevetéstől. A fiú jóllakottan távozott, a lány a boldogságtól kipirulva, elvonult a szobájába pihenni.

– Ezek a fiatalok nem járnak sétálni?

– Nem, ők csak esznek, egyszer csőtésztát, máskor makarónit, vagy szarvacska tésztát. Utána bújnak az ágyba, kedden, csütörtökön és vasárnap.

A barátnők megállapodtak abban, hogy ők is voltak fiatalok, de fél órát is csokolóztak, és nem adtak ebédet a legénynek.

Este Hortenzia a szobácska mélye felé fordulva, és maga elé bámulva morfondírozott, miközben a gyerekkorára emlékezett. Szegények voltak, de az anyja még a krumpliból is változatos ételeket készített.

Álmában arra szeretett volna ébredni, hogy a fia áll előtte, és azt mondja – megjöttem anyám.

Hortenziát hátfájás gyötörte, elment a háziorvoshoz, aki beutalta szakorvosi vizsgálatra. A szakorvosi rendelőben először is időpontot kapott. Két hét várakozás után a szakorvos, tüzetesen megvizsgálta majd megállapította, hogy nem is csoda a hátfájás, hisz alaposan elhasználódott a gerinc. Javasolt számára tizenöt víz alatti, csoport- és gyógytornát, és ugyanennyi gyógymasszázszt.

Hortenzia örömét lelte az utazásban, hisz a tiszai hídon utazhatott a fürdőbe. A látvány minden nap más és más volt. Néha ködben volt a város, máskor szikrázó napsütésben. A híd lábától gyalogosan tette meg az utat a szállóba, végigsétált a Szent-Györgyi Albert utcán, és elhaladt a Nobel-díjas akadémikus háza előtt.

A beteg asszony első alkalommal egy erőskezű férfihez került, aki nagy hozzáértéssel masszírozta. A medencében jólesett a csoporttorna. A kezeléseket után pihent a meleg termálvízben, közben kinézett az ablakon, sütött a nap és hullt a zúzmarára. Eszébe jutott Bováryné története, melyet már kétszer elolvasott. Úgy gondolta, ha Bováryné Bováryné, vagy Erdős Renée írja meg, vagy inkább egy Anna, akkor Bováryné nem lett volna öngyilkos a történetben. Eljött az idő, amikor a nők megírhatják egyéni sorsukat, saját elképzelésük szerint, és nem a férfiak írják helyettük. Talán élhetik is választott életüket, érvényesülhetnek az élet más területein is, és nem csak a sokszor érdemtelen férfit szolgálják.

Megjött az első hó, ami mindig élmény, meglepetés, olyan ajándékszerű. Hortenzia állt az ablak közelében és nézte a nagy hópelyheket, melyek havassá tették a tájat. Élvezte az iskolás gyerekek viháncolását, hisz neki már nincs más öröme. Nincs unokája, akivel hógolyózhatna egy kicsikét, visszaforgatva az időt a gyerekkorba. Kislány korában neki is volt szánkója, elment a falu szélére, ahol felhúzta a dombra, és siklott a lejtőn. A repülés, a száguldás, a gyorsaság mindig felemelő érzés.

Jácint óriási, gumitalpú cipőben járkált, melynek talprészéről potyogtak a sárdarabok az előszoba tiszta járólapjaira. Hortenziának nehezebbre esett a takarítás, és akkor érezte, hogy az albérlőt soha nem tudja gyerekének tekinteni, mert a fia után nem volt ilyen fárasztó a munka.

Hortenzia folytatta a kezeléseket, másodszor azonban hiába várta azt a masszörzt, akihez az időpontja volt, pedig még a hangját is hallotta. Jött helyette egy tanuló, aki kifaggatta az életéről, és ő természetesen elmondta, milyen kevés a nyugdíja. Az asszony azt mondta neki, hogy nem jól áll az élethez, mert minden reggel arra kell gondolni, hogy talál valami munkát. Különböző lehet gyerekekre is vigyázni. Elmondta, hogy ő Ukrajnából települt át, eleinte a piacon árult különböző árut, de most masszörnek tanul. Hortenzia hallgatott, nem akarta megsérteni. Ilyen korban már nem lehet fizikai munkát végezni, hisz hetven éves; a saját unokájával talán még tudna foglalkozni, mesélni neki szép történeteket.

Az öltözőben találkozott egy rokkantnyugdíjas orvossal, aki elmondta, hogy továbbra is rendel. Természetesen munkaidő alatt, hetente kétszer elröppen gyógytornára és masszírozásra. Micsoda világ! Már elképzelte Hortenzia, miért kell annyit várakozni a várótermekben. A medencében azt tapasztalta, hogy a termálvizet megszüntették. Igaz, készült egy melegfolyosó, ahol külön belépővel, bárki átmehet a szomszédos termálfürdőbe. Vagyis újra ki vannak zárva a szegények. Hortenzia gyerekkorában nem tudta, hogy az orvos, vagy a tanítónő jobban él, mint más ember. Ott a faluban nem látszott a különbség, később volt már a tanulásra, amikor mindezt megtapasztalta.

A torna, a séta elég fárasztó volt és Hortenzia hazatérése után lepihent. Nemsokára azonban az albérlő erőteljes ajtónyitása ébresztette, ugyanis a bejárat közel volt az ő szobájának ajtajához. Kissé megszunnyadt, majd újra felébredt, mert az egyetemista a konyhába ment valami ebédet készíteni, ahol hihetetlen hangosan rakosgatta az edényeket. Hortenzia jobbra-balra fordult ágyában, majd újabb edénycsörgő hangok zavarták meg a nyugalmát. Az albérlők mind ilyen hangosak, akár fiúk, akár lányok, semmi empátiaérzés nincs bennük. Az asszony később fejére húzta a takarót, akkor meg melege volt. Nem volt mit tennie, bekapcsolta a tévét, ahol egy

kibeszélőshow-ban személyes dolgaikról beszéltek szerencsétlen emberek. Az asszony váltogatta a csatornákat: az egyikken veredtek a szereplők, a másikon állatokat mütöttek, amott vetélkedő, ahol három szótagból kellett egy szót alkotni. A következőn SMS-t lehetett küldeni, csak igenre vagy nemre válaszolni, ahol bárki nyerhetett is egy bizonyos pénzüsszeget. Sült burgonya illatát érezte a konyhából, és megkívánt néhány falatot, nem azért, mert ő nem tud ilyet készíteni, de úgy készen kapni valakitől, az egészen más érzés. Amikor kinézett az ablakon, a havas táj látványa tárult elé, melyet valamikor csodált, de már hetven éve látott elég telet, nyarat, felkelő- és lenyugvó napot, és nem hatotta meg.

Heteken át törte a fejét, vajon miért adnak kevés nyugdíjat egy hetvenéves asszonynak? Vajon minden egyedülálló albérlőt fogad a lakásába? Talán van más megoldás is?

Hortenziának már terveit sem voltak különösebben, vagyis egynaposak, hisz ő már csak úgy teng-leng, létezik. Minden társadalomnak vannak élőködői, töprengett az asszony. Sajnos néha a nyugdíjasokat is annak gondolják, pedig ők harminc-negyven évig fizették a nyugdíj-járulékot. Gyakran tapasztalja, hogy rájuk nincs szükség, főleg az egyedül élőkre, aki családban él és segíti a fiatalokat, akár pénzzel is, azokat még eltűrik, néha talán szeretik is.

Egyik alkalommal Hortenzia barátnője jött látogatóba, és az albérlőkről beszélgettek.

– Tudod Hortenzia, Hajnalka olyan szerénynek tűnt, amikor beköltözött az albérletbe. Akkor azt mondta, hogy van fiúja, de ő jár hozzá. Aztán mindig talált valami kifogást, amiért a barátja meglátogatja. Egyszer csak azért jött, hogy megoldjanak valami matematika példát. Aztán megfájdult a foga és eljött őt megnézni. Így bizony gyakran két ember után takarítom az előszobát. A lány talán egyszer tanárnő lesz, de még soha nem volt színházban, nem olvas, egyáltalán nem tájékozott, gyakran ismétli a vizsgákat, mert semmi sem érdekli igazán, csak a fiú. Nem tudja megkülönböztetni egymástól az építészeti stílusokat sem, nem ismeri a magyar festőket, irodalomtudása csak néhány klasszikus, amit a gimnáziumban tanult. Városban él, de még semmilyen kulturális rendezvényen nem volt. Javasoltam neki menjünk el egyszer múzeumba, de Hajnalkának arra nincs ideje. Már edényt is kapott ajándékba a barátjától, és boldog, hogy abban főzhet leendő férjének. A szobája tele giccses tárgyakkal, piros szívek, de egy könyv sincs a tankönyveken kívül. Főz a barátnak, esznek és bújnak az ágyba. Manapság így kell férjet fogni: szex és enivaló. Mi fiatal korunkban nem főztünk a legényeknek, mégis minden lány férjhez ment.

Hortenziának heti két-háromszori elfoglaltságot jelentett a fürdőbe menés. Néha hideg volt a víz, ahol tornáztak, de senki nem mert szólni. Mivel azonban nem reszketett a vízben, a gyógytorna jól esett neki. A tornagyakorlatok változatosak voltak, nyolcasokat és félkört rajzoltak nyújtott lábbal, bicikliztek előre-hátra, ollóztak. Egyik alkalommal észrevette, hogy az úszómester méri a víz hőmérsékletét, csodálkozott, de nemsokára egy németül beszélő házaspár érkezett. Akkor tehát a gazdag kap meleg vizet, a szegény nyugdíjasoknak meg úgymint mindegy. Az öregasszonyok az öltözőben beszélgettek, barátkoztak. Ott hallotta Hortenzia azt is, hogy a gazdag özvegyasszonyok, nem kis órabérért, férfit bérelnek, aki elmegy velük bálba és színházba. Hortenzia nagyon csodálkozott, hisz neki elég, ha saját jegyét ki tudja fizetni.

Az emberek készülődtek, várták az újévet. Hortenzia azon gondolkodott, vajon miért kell várni, úgyis eljön magától, és másnapról semmi sem változik, hisz reggel ismét felkel a Nap, és Jácint elhozza a sarat a falujából. A fia jutott az eszébe, aki mindig nagyon törölgette a lábát. Így töltötte az ünnepek alatt unalmas, eseménytelen napjait.

Terhes az együttélés egy közös térben, nehéz nem találkozni egymással. Hortenziának kellemtelen volt vécére menni olyankor, ha Jácint a konyhában volt, hisz tudta, hogy kihallatszik a pisilés, és néha inkább egy edénybe végezte a dolgát, a saját szobájában, amit kitett az erkélyre. Amikor a másik szobában sötét lett, a főbérő ki-be sétált a konyhába, de megtörtént, hogy az albérő is kijött, olyankor úgy megijedt, hogy elsikoltotta magát. Jácint nagy nyugalommal kijelentette – szokatlan, hogy van valaki a lakásban?

Hortenziának, reggelente semmihez nincs kedve, felkel és megtesz két métert, majd leül a fotelbe, vakargatja a hátát. Később feláll, nyögdicsél, majd az ajtóhoz megy, kinéz az utcára, ahol egy asszony ebet sétáltat. Szegény kutya, nincs is kutyák között, és az emberek nincsenek emberek között. Kinek jó ez? Mert kutyának kutyatársaság, asszonynak emberi társaság kell. Töprengése után lemegy a földszintre, és felhozza a napilapot. Az olvasói vélemények között talál egy bántó levelet. Egy SMS küldője azt állítja, hogy egy panellakás soha nem lehet otthonos. A beton és a rossz szigetelés miatt, nincs magánélet, illetve a szomszédét is mindenkinek magáénak érezheti. – Nagyot téved a levélíró – gondolja Hortenzia, hisz ő élt családi házban is. Az egész utca lakóinak tudomása volt arról, hogy mit ebédelt, mert elég volt egy embernek eljönni hozzá, máris vitte a hírt. Mindenki látta, hogy kinek a háza előtt, milyen autó állt meg és mikor. A panelházak közelében, egy parkolóban állnak a gépkocsik. A szomszédok mindig látták, hogy melyik házban van vendég, és mennyi ideig tartózkodik ott, hisz minden háznak legalább egy ablaka a szomszéd házra nyílik, ha nem kamraablak, akkor padlásnyílás. Megtörtént, hogy Hortenzia napozott a kertjében, vagy a nyugágyban feküdt, és az egész utca tudta, hisz az egyik szomszéd kileste, és terjesztette a hírt. A családi házak lakóinak nincs sétára és kulturális rendezvénylátogatásra igényük. Szórakozásuk az utcabeli emberek megfigyelése. Hortenziától is megkérdezték, hogy miért állt ott olyan sokáig Rózsika kerékpárja, ha mégis gyalog távozott. Ha a magánházban elromlik a szivattyú vagy a bojler, szakembert kell keresni, és drága pénzt fizetni a javításért. Ilyen gond nincs a panelban. Az udvarokban a szomszédok hangosan veszekednek, és a zene is áthallatszik a kert végéből. A hétvégi halászléfőzések, vagy az udvari hússütések irritálók a másik ember számára. Az őszi levélegetésről meg kár beszélni is, hol az egyik, hol a másik szomszéd füstöl, olyankor nem lehet a lakást sem szellőztetni, se ruhát szárítani. A szimfonikus zenekar szóló hegedűse is panelben él.

Hétfvégén Jácint nem ment haza, a szobában maradt, ahol olyan hangosan fújta az orrát, hogy behallatszott a főbérő szobájába. Ez nagyon idegesítette Hortenziát. Illedelmes fiú ez a Jácint, de ez az orrfújás nem illik egy egyetemistához.

Hortenzia meglátogatta egy módosabb barátnőjét. Azonnal panasszal kezdte, hogy milyen sok pénz kell neki gyógyszerre és gyógyteákra. Mintha másnak nem kellene. A gazdag ember azért panaszkodik, hogy elhitesse a szegénnyel, hogy ő is szegény, nyomorog. A lépcsőjén fenyőtűlevelek tarkították a szőnyeget, szabadkozott is kissé, hogy nem jött a takarítónője,

neki meg fáj a nyaka. – A cigányasszony ezer forintért mindent kitakarít! – mondta. Nem könnyű a szegénynek gazdagok közt élni! – gondolta az asszony.

Éjszakai magányában, álmatlanságában Hortenzia, mivel még nem látott vulkánkitörést, elképzelte, hogy ott áll a hegyen, és egyszer csak kitör a Vezúv, ömlik a fortyogó láva. Képzeltét Jácint előszobai jövés-menése szakította meg. Mivel az albérlő vizsgára készült, egész éjjel tanult, közben gyakran sétált ki-be, vagy a konyhába, vagy a fürdőszobába. Másnap elmondta, hogy hasmenése volt. Ez olyan undorító, mert a hasmenés betegség és kimondottan az orvosra tartozik. Hortenzia egy halkonzerv kinyitását kérte az albérlőtől, mert jó volt, ha valaki kiszolgálja. Hisz ettől többet úgysem kap senkitől.

Míg eszegetett a szobájában, hallotta, hogy a telefonfülkében telefonál egy kínai. Kiment az erkélyre, megállt és csak nézte a hangosan beszélőt, aki egy pillanatban megfordult, mert érezte, hogy meg kell fordulnia. Ezután lehalkította a hangját. Fokozatosan jönnek a kínaiak, mindig többen és szaporodnak, mert saját országukban csak egy gyermeket vállalhatnak. Emlékszik Hortenzia, mennyire várta néhány évvel ezelőtt, milyen lesz a magyar-kínai gyermek, és már sok ilyen sétál a nagyszülőkkel az utcán. Itt a környéken is szült egy magyar lány gazdag kínai kereskedőtől. Fiatalkorában Hortenzia nem látott sem kínait, sem négert; abban a faluban csak magyarok és cigányok éltek. Azóta megváltozott a világ, gondolkodott is ezen elég gyakran, hisz nem csak népvándorlások vannak háborúk következtében, hanem gazdasági mozgás, áruk mozgása.

Hortenziát már nem érdekelte semmi. Néha egy-egy hangverseny azonban még bámulatba ejtette, de míg fiatal korában az eseményt várta, és azt élvezte, idős korára mindig az esemény végét várta, a nap végét, a film végét, és közben nem élvezte sem a napot, sem a filmet. Így van a masszírozással is, annak sem örül, csak a végét várja. Mégis fél a haláltól, emiatt este a reggelt várja, mert úgy érzi csakis éjjel hal meg, valahogy nappal lehet védekezni a halál ellen, de alvás közben nem. Eszébe jutott, micsoda borzalom volt számára kislánykorában az a felismerés, hogy a halottnak nyitva marad a szeme az elmúlás pillanatában. Számára a nyitott szem azt jelenti, hogy nézünk, de a halott nem néz, és mégsem csukja be a szemét.

Nem tudom, Kamill, mit tettek veled? El kellett volna, hogy hozzalak, itt lenne a kis tested tartósítva. Még nem mondtam neked, hogy melegszik a Föld. A közeljövőben sokszor lesznek földrengések, szigetek tűnnek el. Nem lesz búza, makkból készült kenyeret esznek majd az emberek. Tudod fiam, a térképet gyakran kell újra rajzolni természeti katasztrófák miatt, de még gyakrabban a háborúk miatt, ez a mi kis országunk is jóval nagyobb volt. A képzelgést Jácint mozgása, és egy telefoncsörgés szakította meg.

Hortenziának a legnagyobb esemény a heti, rendszeres utazás a fürdőbe. Egyik alkalommal négy masször ült a folyóson, és hahotáztak. Őt, az egyetlen beteget, újra nem a beosztott masször kezelte, hanem a tanuló, a többiek elmentek ebédelni. Ennek csak egy oka lehet, hogy nem adott hálapénzt – de mit tegyen? Annak a kis sajtnak az árát adja oda, vagy a gyümölcsre költött pénzt, hisz neki is nagyon kevés pénze van?! A fürdőmedence közelében vannak teljesen elszáradt, cserepes növények, senki nem hajítja ki, nem ültet helyette újat. Úgy gondolta Hortenzia, ha ő ott dolgozna ápolná a növényeket, de egy beteg, nem adhat vizet a szomszédos növényeknek. Az úszómestert azonban nem érdekeli, ő újságot olvas.

Az asszony, amikor hazaért a fürdőből, bement a konyhába, de Jácint használta az edényeket. A fiú az elkészült bundáskenyereket a tűzhelyről egy villával szállította az asztalon álló tányérra, közben elcsöppent egy-egy olajcsepp. Ez felidegesítette Hortenziát, de nem szólhatott, inkább éhesen távozott a szobájába. Bekapcsolta a tévét, ide-oda váltogatta a csatornákat,

de ő csak illatot érzett, sült tojás illatát, majd elnyomta az álom. Fiával álmódott, aki kisgyerekek volt, ült a szőnyegen, és építőkockákból hatalmas épületet szerkesztett. Fájdalmas volt az ébredés, de üres volt a konyha, és végre ő is készíthetett ennivalót.

Éjszaka Hortenzia nyugtalanul forgolódott az ágyában. Közben arra gondolt, hogy nincs két egyforma éjszaka, se egyforma tél, minden pillanat más, mint ami volt.

Ébredéskor kinézett az ablakon, csak a csupasz fákat látta, sajnálta, hogy nem láthat be egy lakás szobájába. Milyen jó lenne reggeltől estig nézni egy ember viselkedését, miközben az nem tud róla. Megitta a kávé, és közönyösen nézte a szobáját, már unta a szekrényt, a tárgyakat. Amikor egy asztalt vásárolt, valamikor nagyon régen, nem gondolt arra, hogy azt, míg él, néznie kell. Már ötven éve ott van a polcon egy váza, amit húszadik születésnapjára kapott a férjétől. Még lánykorában hímezett párnahuzatai is vannak. Az ablakon díszelő függöny is harmincéves, és mindennap ugyanazokat a tárgyakat, terítőket látja. Időnként átrakja a könyveit portalanítás közben, de aztán nem találja. Fel is írta a szekrényajtó belsejére. Nem kell új helyre tenni a könyveket! Bekapcsolt egy rádiómagnó kazettát, de már olyan kopott volt a hangja, elöregedett az is, mint a konyhában az edények. A gazdagoknak mégis csak jobb, mert tudnak vásárolni, és a felújítás, akár egy új terítő is, fokozza az ember hangulatát. Úgy gondolta Hortenzia, legalább vásárol egy bögrét, mert mindegyik repedezett, csorba, megkopott a színük is. Új bögréből talán még a kávé is ízelebb.

Havonta egyszer jött a postás, és hozta a nyugdíjat. Hortenzia azon a napon, már a reggeli kávé után, készülődni kezdett. Felvette az utcai nadrágot, egy tiszta pólót, megfésülködött, és minden zajra, amely a lépcsőházból szűrődött be hozzá, odafigyelt. Gyakran kinézett a kukucskálón, hátha hozzá csengetnek. Végre megszólalt a csengő, izgalmában alig találta a kulcsot. Hortenzia átvette azt a kevés forintot, majd leült és rakosgatta, papírt, tollat vett elő, és számolt. Általában még aznap elment a postára, és befizette a számlákat, olyankor sétált egyet az utcán, majd a cukrászdában elfogyasztott egy süteményt.

Amikor hazajött, az előszobában cigarettafüst büze csapta meg. Hortenziát ijesztgették a barátnők, hogy majd jönnek a lányok az albérlőhöz, de Jácint mindig egyedül volt. Zeneszó ütötte meg azonban Hortenzia fülét. A másik szobából jöttek a gitárhangok, szerette hallgatni, mert ajándéknak érezte a zenét. Ki is nyitotta kissé szobája ajtaját, hisz ezt úgysem hallja Jácint. Valamikor egy szomszédja játszott szintetizátoron, közben énekelt is szerelmes dalokat fiatal feleségének. Hortenzia úgy elmerült gondolatában, hogy megfeledezett a vacsoráról is.

Már második hónapja járt kezelésre, de amikor a hídon utazott, a táj emléket ébresztett benne, hisz mindig folyó közelében élt. Életében csak egyszer volt csónakázni, akkor is nagyon félt, mert ő csak a földön érezte magát biztonságban. Soha nem is tanult meg úszni, hisz őt nem akarta a víz fönntartani. Fia viszont nagyon szeretett úszni, habár soha nem látta őt úszás közben.

Tavasszal újra rügyeztek a fák, levelek bomlottak ki, de azok nem a régiek, újak, még akkor is, ha hasonlítanak a régre. Kint feketerigó hangja szólalt. Hintaszékében ült Hortenzia és emlékezett egy régi tavaszra, amikor fiatalkorában úgy száguldozott biciklivel, mint a szélvész. Barátnőjével az erdőbe mentek ibolyát szedni, hiába volt otthon a virágoskertben, az erdei és a mezei virágok azok mások. A vadonban található fehér ibolya is olyan, mint egy felfedezés. Tavasz volt akkor is, mikor a legénytől üres papírt kapott egy borítékban. Utólag kiderült tejjel írt szavak, mondatok voltak benne, melyeket hamuval elővarázsolt. Akkor még legények

voltak, mára faszik vannak és macsók. Igaz, az ő legénye nem volt macsó. Sajnálja is Hortenzia, hogy megöregedett, hisz ilyen szép férfiak régen nem voltak, festett haj, fülbevaló, gyöngy a nyakukban.

Abban az időben, péntek esténként, Jácint elment valahova. Volt min gondolkodnia Hortenziának. Vajon hol lehet a fiú? Mikor jön haza? Azt vette észre, úgy aggódik érte, mint valamikor a fia miatt, ugyanis addig el nem tudott aludni, míg Jácint haza nem érkezett. Nem ment ő ki a szobájából, csak elég volt hallani a zár kattanasát, vagy a lépéseket, és már tudta, itthon van, nincs semmi baj.

Hortenzia örömmel vette észre, hogy megjöttek a fecskék, ott villogtak a levegőben, de aztán kiröppentek a láthatóságból, eltűntek, mint a fia valamikor régen. Délelőtti magányában, a tavaszi napsütésben, az erkélyen nézte, ahogy az iskolás gyerekek szökelltek, civakodtak az utcán. Hortenziának eszébe jutott, amikor fia első osztályos volt, és azt énekelte az iskolából hazajövet, az én tököm lődörgős. Szóvá is tette a tanítónő, de Nácisz azt nem otthon tanulta.

A szép idő hatására Hortenzia elment sétálni. Még mindig vágya volt megnyomni egy csengőt, mint gyerekkorában, csak már nem tudott elszaladni. Reményt ébreszteni a ház lakóiban, hogy jön valaki, de úgy gondolta, azért ő becsengethet valahova, ha kijönnek, és őt vádolják érte, majd azt mondja, egy lány volt és elszaladt, vagy mondja azt, hogy fiú volt? Ezen elmélkedett, de mégis a fiút választotta, mert egy fiú mindent megtehet, de egy lány talán még a csengőt sem nyomhatja meg. Az úton látott egy békát, attól félt, hogy a szemébe pisil. Ő nem a két-éltűtől rettegett, mert azt meg is simogatta, hanem a reakciótól, amit esetleg a béka tesz. A gyerekkori emlékek végigkísérik az ember életét, és bárhol felbukkannak.

Otthon, Hortenziának vágya volt kiszolgálni az albérlőt, főzni neki, de egy albérlőnek nem kell ételt adni, mint egy vendégnek, hisz ő lakótárs, pedig az anyák, a nők általában igényelnek maguknak érzelmekkel és gyakran fájdalmakkal kapcsolatos gondoskodást is. Valamikor rövid volt egy nap, kevés volt a huszonnégy óra, mire megöregedett, nagyon hosszúak lettek a napok, hisz keveset tudott aludni. Olvasni, tévét nézni sem lehet egész nap, az üléstől fáj a háta. Fizikailag is meggyengült, és nem tudott sokat sétálni, gyalogolni. Esténként, Hortenzia egy tévéműsort csak azért nézett, mert a színész hasonlított a fiára, vagyis a szeme színe, és a nézése rá emlékeztette. Utána mindig sírt bánatában, hogy lehet neki ilyen gyereke, aki őt soha nem jön meglátogatni?

Hortenzia öregségére határozatlan lett, gyakran azt sem tudta eldönteni, hogy a fehér vagy a színes ruhákat tegye a mosógépbe. Berakta a színeset, majd kiszedte. Aztán mégis a fehéret mosta, mert az, jobban megtöltötte a gépet. Gyakran megnézte, mennyi idő kell még a mosás végéig. Majd a radiátorra tette száradni az alsóneműt, időnként megforgatta, megszámolta hány vizes, és hány száraz darab van még. Így múlik az idő, mert múltnia kell.

Kamill, ha megszületsz, már harmincöt éves lennél.

Beköszöntött a nyár, veríték gyöngyözött Hortenzia homlokán a júniusi melegben, de felöltözve kellett kimenni a konyhába, a fürdőszobába, mert soha nem tudhatta, mikor lép ki a szobából az albérlő. Nagyon várta a hónap végét, amikor Jácint hazaköltözik, és végre egyedül maradhat. Eszébe jutott egy régi nyár, amikor nagyapja kertjében sárgabarackot szedtek az anyjával nagy kosarakba, aztán lekvárt főztek belőle. Nyár volt akkor is, amikor meghalt a mostoha nagymamája. Ott feküdt az ágyon betakarva, amikor bementek a halotthoz, cipője kilógott a takaró alól. Anyja azt mondta neki, vegye ki a halott asszony füléből a függőt. Hosszú, csüngő aranyfülbevaló az, nagy kék színű kövel, és ő nem akarta kivenni, neki nem

kellett. Láta ő azt a nagymama fülében tíz éven keresztül, mert addig volt a nagyapja felesége, de Hortenziát nem csábította akkor sem az ékszer, míg élt az asszony, most halott korában meg irtózott még a szobában is lenni, hiába mondogatta az anyja, hogy nem kell félni.

A vizsgaidőszak után elköltözött Jácint, de úgy beszéltek meg, hogy őszre újra visszajön. A szekrényben hagyott is néhány ruhadarabot, füzeteket, könyveket.

A főbérlő azonnal kinyitotta az ajtókat, ablakokat, mihelyt elment az albérlő. Hortenzia örömeiben ki-be szaladgált az egyik szobából a másikba. Az első szabad estét, éjszakát máris a volt albérlő szobájában, vagyis az ő másik szobájában töltötte. Tudod, Kamill, az ember soha nem tudja, mit vesznek el tőle, pénztárcáját, házát, párját, gyerekét. Titkot senkinek nem szabad elárulni, mert soha nem tudjuk, ki és mikor válik ellenséggé. Eljött az idő, amikor már annyi ember van ezen a bolygón, hogy nincs szabad terület. Aki nem volt ügyes, nem foglalt magának, vagyis a népének földet, annak országa sincs. Vannak nemzetek, akiknek nincs hazájuk. Hatalomhoz jutottak, pazar életet élnek, vannak, akik olyan drága ékszereket aggatnak magukra, melyek értékén mások házat vehetnének. Léteznek nagy világrészek, országok, megyék, városok, falvak. Mindenki azért harcol, hogy az övé legyen a jobb, a szebb, a nagyobb, ezért a másikat meg is ölik, becstelenítik, kiszipolyozzák. Az egyik ember fát ültet, a másik kivágja. A dolgozó ember fizetéséből havonta elvesznek egy nagy összeget, hogy majd idős korára kap valamennyit a megélhetésére. Egyik országból a másikba, holmi papírokkal lehet közlekedni, egyik lakásból a másikba, csak ha megnyerjük a barátságot, de egyesek behatolnak, hogy lopjanak, nekik ugyanis se munkahelyük, se lakásuk.

Így telt a júliusi hónap, jöttek a barátnők, az éjszakába merülő beszélgetések sem voltak problémásak, mert volt két szoba.

Hortenzia nappal becsukott szemmel képeket látott, régi képeket, melyek valamikor megtörténtek. Amikor még a fia otthon lakott, Hortenzia jókat főzött neki, olyankor megkérdezte, hogy jó-e? Nárcisz azt mondta, meg lehet enni, neki ez volt a legjobb jelző. Az is eszébe jutott, hogy a fia homokvárat épített az udvari homokozóban, focizni járt a környéken élő gyerekekkel, ő volt a kapus. Az iskolai szünetekben a fűzfán olvasott.

Ébren és álmában is, állandóan a fiát látta maga előtt. Soha nem gondolta, hogy eljön egy olyan időszak, amikor Nárcisz hosszú éveken keresztül nem ad hírt magáról. Hát neki nem hiányzik az anyja, hogy elmondja élményeit, mint régen, amikor együtt laktak? Nem kívánja csak egyszer is anyja főztjét? Soha nem érdekli, hogy az anyja vajon mit csinál, nyugdíjas-e, és egyáltalán, hogyan tölti mindennapjait? Hortenzia úgy gondolta, amikor megszülte a gyermekét, hogy ha majd felnőtt, akkor is bármikor láthatja, elutazik hozzá, ha már nem is élnek együtt. Utazik a fiához, milyen jól hangzik. Vágya volt vonatra ülni, vagy repülőre, és menni valahova, bárhova.

Hortenziának az utóbbi időkben, a reggeli felkelést követően, nem volt kedve semmihez, mivel nem volt teendője, bevette a nyugtatót, és amikor elálmosodott, újra lefeküdt aludni. Átaludta a napi, unalmas élet egy idejét. Fiatalkorában, kevés volt a napi huszonnégy óra, mostanra sok lett. Amikor felkelt, elfogyasztott egy kis vajjas kenyeret. Megnézte a reklámújságokban az akciós árukat, és elment a boltokba, ahol az a bizonyos áru, amire szüksége volt, a legkedvezőbb áron volt található. Ugyan mit is tett volna? Egyik nap lisztet vásárolt, másik nap almát, harmadnap hagymát. Így múlt az idő, a lassú létezés örömtelensége. Tudatában nem volt más a világon, csak a jelen, az egyhangú valóság, a magány. Mert boldogságban könnyű élni, akinek ott vannak a szerettei, de egyedül? Néha főzött egyszerű, kis ebédet, már

nem volt mohó az evésben, hisz eleget evett mindenből. A gyermekkorban felfedezett első ízek voltak a csodálatosak, az első csokoládé, a kakas-pörkölt, amit az anyja főzött, a foszlós fánk porcukorral hintve. Mára a zamatok varázsa is megkopott, mint a ruhája, megőszültek, mint a haja, elhalványodtak, mint a régi emlékek. A kolbász íze sem jön vissza soha többé, igaz, azt még mindig szereti, de az sem olyan, mint ami ott lógott a kamrában. Micsoda kolbászillat volt, el is lopott egy egész szálat, és a babaruhák között rejtegette, míg el nem fogyott! Kolbászt kolbásszal titokban eszegetni, milyen jó is volt az akkor régen. Azóta is számtalan fajta kolbászt megpróbált már, de annak az ízét soha nem találja. Fiatalkorában Hortenziát foglalkoztatta az öröklét itt a Földön, mostanra azonban rádöbrent, mégis jó ez, hogy egyszer el kell innét menni, hisz ha már nincsenek tervek, vágyak, ha már az étel sem okoz örömet, akkor nincs sok értelme a létezésnek. Ha fia néha meglátogatná, akkor még volna reménysege, de így magányosan nem öröm az élet. Nagyapja hetvenévesen lila színű öltönyt készíttetett magának, felült a kerékpárra, és ünnepi öltözetben jött hozzájuk a vasárnap ebédre. Emlékszik gyors szájmozdulatára evés közben, falánk volt idős korában is. Mellényzsebében zsebóra csüngött aranylánccal. Akkoriban még a nősülésen is gondolkodott, de ott a faluban nem talált intelligens asszonyt, hisz már a második feleségét is a városból hozatta.

Augusztusban Hortenzia már nem tudott minden számlát kifizetni, hisz hiányzott az albérlőtől kapott pénz, nem az ember, nem a lakó, hanem kizárólag az összeg. Lélekben felkészült arra, hogy újra elkülönül kis szobájába. A postást várta, de meggondolta magát, és még rádiót sem hallgatott, nehogy elárulja itthonlétét, mert sajnálta a pénzt, amit illik a kézbesítőnek adni, csak azért, hogy még többet iszogasson a közeli kocsmában.

A MÁSODIK ÉV

Szeptember elején megérkezett Jácint. Hozta a sok csomagot, és elvonult a bérelt helyiségbe. Amikor az otthonról hozott vacsorát melegítette, elmondta, hogy nyáron a házuk kerítését festette, de volt a barátaival nyaralni is a Balaton partján. Kérdezte a főbérlet is, hogy telt a nyár. Hortenzia egy szabadtéri előadás élményét osztotta meg. Elmondta, hogy amerikai minta alapján, itt is ingyen koncert várta a város lakóit: Beethoven IX szimfóniáját adták elő. Nem mondhatta Hortenzia, hogy jó volt egyedül lenni, az emberek szemébe nem lehet kimondani az igazságot, főleg egy albérlőnek nem mondhatja, hogy jó volt nélküle.

Eleinte Hortenzia nagyon ideges volt, mert amikor a fürdőszobába akart menni, ott volt Jácint, ha főzni akart, az albérlőt találta a konyhában. Csak a délelőtti időszak volt nyugalmas, illetve akkor érezte jól magát, amikor Jácint az egyetemen volt. Dél körül azonban már nyugtalan lett, hisz azt sem tudta, mikor érkezik a fiú. Fáj, hogy neki miért kell így élnie, miért nem egy szerető társ lakik a másik szobában, akihez bemehetne beszélgetni, panaszkodni, örülni. Jácint, a nyár folyamán megtanult főzni, és már nem csak ebédet készített, hanem vacsorát is: karfiolt rántott, hasábburgonyát süttött. Gyakran készített makarónit valami öntettel, aminek Hortenzia a szagát sem tudta elviselni. Az ő fia ilyesmit nem szeretett, ő sült krumplit, és a tejbegrízt kedvelte nagyon, Jácint viszont ilyesmit sosem evett.

Abban az időben, mivel szép idő volt, az asszony gyakrabban elment otthonról a parkba üldögelni, ahol padtársaival jókat beszélgettek. Kiültek a vénasszonyok a padra, csak nem volt miről pletykázni, mert nem voltak közös ismerősök. Általában a régi, kellemes élményekről csevegtek. Az első bárlól, melyet egy nő sohasem felejt el. Gyakori téma volt a ruházkodás, hisz valamikor szép, bő szoknyába öltöztek, és csak tánc közben villant ki a térdük. Megállapításuk szerint manapság olyan kihívó ruhát vesznek fel a lányok, hogy a férfiaknak talán már nem is olyan érdekes egy nőt levetkőztetni. Amikor ez a téma kimerült, jött a panaszkodás: a kevés nyugdíj, a betegségek. Ahány asszony, annyi változata a szenvedésnek. A közös nyavalyák, általában a magas vérnyomás és a cukorbetegség. Az egyik diétás, a másik tablettás, a harmadik inzulinos. Nem tudták ők még egymás neveit sem, de gyötrelmeiket nagyon. Némelyek már a múlt évben is ott pihentek, mások azonban eltűntek. Az is megtörtént, hogy egy-egy ismerős arcot véltek felfedezni a napilapok gyászjelentéseiben. A szemben lévő padon idős férfiak nézték a csinos nőket, és hangoskodtak. Ezek a nyugdíjas emberek nyári és kora őszi szórakozásaik. Mindig jobban fáj az öregség, ezt közösen megállapították, hisz a hosszú élet mind több kellemetlenséget tartogat számukra. Az egyiknek meghalt a gyereke, a másikat nem látogatja, a harmadiknak külföldre költözött. Legtöbbjüknek már ereje sincs saját lakását rendben tartani. Még jó volna utazni, de már arról is le kell mondani, hisz fáradékonyak, ügyetlenek, feledékenyek. Fecskék gyülekeztek az egyik villanydróton, és nekik is eszükbe jutott, hogy egyszer ők is elvándorolnak, de hogy hová, abban nem tudtak közös megegyezésre jutni. Egyesek szerint van túlvilág, mások szerint nincs. Egy idős néni nagyon remélte, hogy majd ott fent a csillagokban találkozik egyetlen gyermekével és a férjével. Hortenzia a fiával bárhol találkozna, akár az Északi- vagy a Déli sarkon, a mennyországban is, de ex-férjével sehol, hisz az is hosszú idő volt, amit kénytelen volt vele élni, mert a társ nem olyan, mint egy tárgy, amit ha meguntunk, kiteszünk a kuka mellé, vagy eladjuk a piacon.

Hihetetlen, mennyi magányos, impotens férfi keres asszonyt magának, hogy süssön neki palacsintát, főzzön töltött káposztát. Mintha minden asszony palacsintasütő lenne. Egyedülálló férfiak tetszelegnek, némelyek kiaranyozva, mások szoláriumozva, de a nőknek már nem tudnak testi örömet nyújtani. Asszonyi beszélgetések alkalmával azért néha még ilyesmi is a

szóbeszéd tárgya, hisz némelyek nem tagadják, hogy jólesne egy kis simogatásnál több is. Már arra is gondoltak, hogy legalább még egyszer az életben, de annyi nő van, és oly sok alkalmatlan férfi. Vannak asszonyok, akik már rég lemondtak az ilyen élvezetekről, hisz férjük mellett sem okozott nekik olyan nagy boldogságot. Némelyeknek már elképzelhetetlennek is tűnik egy bensőséges kapcsolat.

A lakásban abban az évben már nagy volt a mozgás. Jácint a főbérő engedélyével tanítványokat oktatott. Hetente többször is jöttek a gyerekek, és matekoztak délutánonként a másik szobában. Olyankor az idős nő behúzódott a kis odújába, és nézegette a tévét, közben tűnődött a világ változásain. Gyerekkorában még elképzelni sem lehetett, hogy majd egyszer az egész világ eseményeit látni lehet egy készüléken. Mostanság műholdról élő kapcsolás történik. A riporter bent kérdez a stúdióban, a riportalany ott áll valahol egy pesti híd közelében, mögötte Pest látképe, és az emberek otthon, a tévé előtt ülve, mindezt megtapasztalják. Amit csodálni tud még az asszony, az a városok bemutatása az egyik csatornán. Mit is tenne Hortenzia tévé nélkül, jövőtlen magányában? Képzletben felidézte a szegény gyerekkort, a faluban élők kilátástalanságát, akik csak kapáltak egész nap, kint a forró napon. Az ő nagymamája is rosszul lett egyszer aratáskor. Ki tudja, talán neki is magas volt a vérnyomása? Ki foglalkozott akkor azzal? Az apja is, és a nagyapja is egy műhelyben készítettek cipőket, de az asszonyok nem voltak védve, se a hidegtől, se a nyári forróságtól. A nagyapja is két feleséget temetett el.

Hortenzia minden nap felmosta az előszobát, mert ropogott a sok homok, melyet cipőikkel behoztak a látogatók.

Ha találkoztak a konyhában, Jácint szívesen beszélt a tanítványairól. Elmondta, mennyire szeret tanítani, és még pénzt is kap érte, amire nagy szüksége van, mert autót szeretne vásárolni. Már unja a vonatban az utasokat, akikhez alkalmazkodni kell, meg betegséget is kaphat az összezárttság miatt. Anyja nyugdíjas, de még dolgozik, és tőle is vár anyagi segítséget. A legtöbb családban az idős embereket a gyerekek, unokák elszállítják az orvoshoz, vagy bevásárolnak nekik. Hortenzia egyedül megy mindenhova. Már elképzelte magát idősebb, nyolcvanéves korban, amikor majd botra támaszkodva bandukol az utcán.

Akkoriban az estéket Jácint mindig otthon töltötte, csak péntek este ment el valahova. Olyankor későn jött meg, de a főbérő még ébren volt, és átadta a fiúnak az anyja üzenetét. Ami általában csak annyi volt, hogy hívja vissza, ha hazaér. Megtörtént, hogy alkoholszagot érzett az asszony. Olyankor félt, mert mi lesz, ha Jácint italozás után, elkezdi dobálni a tárgyakat, mint valamikor Hortenzia apja. Fia sohasem ivott alkoholt, de a mangóból készült italt nagyon szerette. Az asszony az izgalom hatására nem tudott aludni, és sok minden eszébe jutott a múltból. Többek között Nárcisz szobája, melynek mennyezetére egy világtérképet rajzolt a fia, bejelölve megvalósult útjait. Hazajövele után mindig hozott apró ajándékot az anyjának: egy piros kutyát, egy karórát piros szíjjal, kis számológépet, kávét. Saját részére meg dobozos üdítőt, melyek dobozát elfogyasztás után a polcára rakosgatott. A galériás szobában aludt egy matracon, ahol volt tévéje, gramofonja, hanglemezek. A Beatles-együttes volt a kedvence. Azóta mások laknak a házban, és valószínűleg nincs már meg a térkép sem.

Hortenzia néha hosszú álmokat látott éjszakánként. Egyik alkalommal óriási múzeumban sétált, melynek hatalmas üvegkupolája volt, ahol meghökkent a ferdeszemű teremőrök láttán. A pénztárnál fél-kínai, göndör hajú hölgy adta a jegyet, de nem értette Hortenzia szavait. Elővette a forintjait, de a nő csak mutogatott. Az előtérben, egy óriási kivetítőn, az utolsó, magyar család. Bement az első terembe, ahol a fotókon magyar embereket látott, akik ezen a tájon éltek valaha, de kihaltak már. Fülhallgatón keresztül magyar nyelvet, az ősök nyelvét lehetett hallgatni. Egy másik teremben népi táncosok fotóit látta, és magyar népzene szólt. A

harmadik helyiségben forintok voltak egy üvegszekrényben, húszezres, tízezres és kisebb értékűek. A sárgabőrű nézelődők gyűrött ruhákban jártak-keltek, itt-ott cernák lógtak a szoknya aljáról, a gomblyukak kirojtosodtak. A következő teremben cigarettás dobozok és drogtabletták kiállítását láthatta. A fotókon csont-bőr sovány, dohányzó emberek, mellettük hamutartók tele csikkel. Érthetetlen szövegek. Félig kábult emberek kezében marihuána, fiatalok elhalálozásáról hosszú jegyzék. Az egyik fényképen, egy asztaltársaságban, férfiak-nők félig ülnek, félig fekszenek, ahol poharakban, kancsókban bor. Egy kazettáról magyar nóta hallatszik. Egy üvegszekrényben, az utolsó magyar könyv, melynek kiadása 2050.

Riadtan ébredt, első tekintete a könyvespolcára meredt, örömmel tapasztalta, hogy minden a helyén van, klasszikus és kortárs írók kiadásai. Kinézett az utcára, de éjszakai némaság volt a csillagos éjszakában, csak a hajnalt várta, hogy magyar embereket láthasson az utcán. Az éjszakai élmény egész nap foglalkoztatta. Valóban eltűnnek a honfoglalók erről a tájról? Tény, hogy jelenleg is rohamosan fogy a magyar népesség, a fiatalok elhagyják az országot, külföldön telepsznek le, az elszakad területek magyarjai asszimilálódnak. Az elköltözött emberek helyére idegenek jönnek keletről. Ők már nem lesznek magyarok. Vajon kik a magyarok? – elmélkedett Hortenzia, de megállapította, hogy aki ezen a nyelven beszél, aki ismeri Petőfi verseit, aki éneklí a magyar Himnusz, aki gyermekének magyar altatódalt dudorász, aki tudja, mit jelent, hogy „szunnyadozik a szakadás”, vagy „Hajnali részegség”. Honfoglaláskor talán ötvenezer vagy százezer magyar ember lehetett, mostanra már tizenkettő-tizenhárom millió ember beszéli ezt a nyelvet szétszóródva a világban.

Az asszony reggel vásárolni indult, egy zoknikat árusító fiatalember szólította meg az utcán. – Tessék csak aranyom megnézni a finom pamut zoknit!

Hortenzia, nem mert leállni, mert félt az idegentől. A boltban csak kiszáradt gyümölcsöket talált, vásárolt egy csokoládét, amiből tévedésből kettőt számolt a pénztárosnő, a kávé ára nem egyezett a kirakott áru értékével. Hívták az ellenőrt, aki csak az ötödik csengetésre érkezett, addigra elégedetlen emberek sorakoztak a pénztárnál. Az álom felkavaró, de a valóság sem örömteli, gondolta az asszony. De mit tehet? Még ezt a kis életet valahogy végig kell élni. Kamillra gondolt, neki nem kell mindennapos gondokkal küzdenie, mégis jól döntött, hogy nem hívta meg fiának erre a bolygóra.

Hortenzia áll az erkélyen, és nézi a hatalmas víztornyot, legalább lenne rajta firka, szép színes, de ez a szürke építmény? – olyan unalmas. Vajon miért nem adják a rajzoló fiataloknak? Érvényesülhetne titkos vágyuk, valamit alkotni, amit mindenki láthat, az is, aki nem jár múzeumba. Emlékszik, egyszer Pestre utazott, Susan Sontag egyik regényét olvasta, lapozás közben viszont kinézett az ablakon, és mindig ehhez hasonló tornyokat látott. Az egész ország tele ilyen szürke építményekkel, és még Franciaországban is hasonlók meredeznek az ég felé.

Reggel Jácint elment, az asszony nagy öröme, nem sokára azonban visszajött, benyitott az előszobába.

– Beteg vagyok! – mondta. – Három napig nem is megyek az egyetemre –; lázmérőt kért a főbérletől.

Hortenzia megijedt, hogy ő is megbetegszik, hisz egy lakásban élnek, egy kádban fürdenek, az edények is közösek. Nem is készített ebédet, inkább elvonult a szobájába, ahol a nagyszüeleire emlékezett. Felelevenítette azt az eseményt, amikor anyjával a vasúti sínek melletti, keskeny úton kerekeztek a szomszédos faluba. Mindig anyja száguldott elöl, ő a kislány mögötte igyekezett tartani a tempót. Egyszer azonban egy kanyarban leesett a kerékpárról, nagyon megütötte a lábát, a kavicsok felhorzsolták finom bőrét. Ettől kezdve anyja őt engedte előre, ha mentek valahova, már pedig mentek elég gyakran, nemcsak ott a faluban, és ki a határba,

hanem a szomszéd faluba is. A nagyszülők háza közel volt a vasútállomáshoz, emiatt a sínek melletti út volt a legrövidebb. Nagymamája mesélte, hogy régen a lányok vasárnapi szórakozása az volt, hogy mentek a vonatot várni. Nagy eseménynek számított ez a húszadik század elején, egy kis településen. Vasárnapi, ünnepi öltözetben, minden fiatal ott várakozott az érkező szerelvényre, melynek ablakaiból visszaintegettek az arra utazók. Ők, a lányok csak vágyakoztak, hogy majd egyszer talán ők is utaznak, mert az utazás kizökkenti az utast a mindennapok egyhangúságából. A nagymama és nagypapa nagy házban éltek, volt három utcai szoba és egy belső. Amikor a kiskapun beléptek, jázmin és gyöngyvirág tömör illata fogadta őket, örökzöld növények társaságában. Távolabb egy fahéjalmafa sárgás-piros termése bővölte a látogatót. Az udvarban fedett, kerek kút állt a fák árnyékában. Rózsafákkal szegélyezett út vezetett a méhesig, ami egy szép, fehérre meszelt, kicsi épület volt. Az ajtón belül lepkegyűjtemény díszítette a falat. Beljebb a kaptárok és a méhcsaládok. Mivel nagypapa már idős volt, mindegyik kaptárra ráírta az örökösök nevét. Hortenzia azon csodálkozott, hogy miért csak férfinevek szerepelnek rajta, hiszen a nagyszüleinek három lánya is volt, és nem az ő neveiket írták oda, hanem a vők családi és utónevét. Az volt az akkori világ legtermészetesebb dolga, hogy a kaptárt is férfi öröklí, még ha csak a vejük is. Akkoriban különben az volt a szokás, hogy minden lány férjhez ment, és gyermekeket szült. A párok soha nem váltak el, mindenki azt a virágot szagolta, amit szakajtott. A nagymama az unokákat mézeskaláccsal fogadta, mely hihetetlen módon soha nem fogyott ki. A környéken a szomszédok hozzá jöttek ivóvízért, mert kút nem volt minden házban. Mosásra, mosakodásra esővizet gyűjtöttek. Hortenziának az a bizonyos nap jutott eszébe, amikor anyjával ott maradtak éjszakára is a nagyszüleinél. Holdfogyatkozás volt azon az éjszakán, ő az ágyból nézte az égi csodát, közben kimozgatta egyik tejfogát. Az anyja és a nagymamája arról beszéltek, hogy a szomszédságban meghalt egy kislány torokgyíkban. Hortenzia akkor, ott az ágyban, miközben soványodat a Hold, imádkozni kezdett, mert a betegségtől nagyon félt. Nem voltak gyermekkorában felnőtt vágyai, de mégis élni akart.

A fiú már gyakrabban töltötte a városban a hétvégeket. Olyankor jókat evett-ivott. Mindenből csak keveset, a maradékot a szemébe hajította, de soha nem kínálta meg az asszonyt. Idegesítette is ez a főbélrőt. Olyankor még nehezebb volt a főbélrőnek, hisz a mosott ruhákat is a szobájában kellett szárítani. Megkívánta a palacsintát, de tudta előre, hogy akkor többet kell sütnie, hisz Jácint is érzi az illatát, ami elég ingerlő hatással van az emberekre. Eszébe jutott, amikor egyszer vendég jött hozzájuk, és fia tizenhat palacsintát megevett féltékenységből, már elfogyott a tésztakeverék, de ő, az anya, újra készített gyermekének. A palacsintáról az apja is eszébe jutott, mert ő a halványakat szerette, és akkor az anyja mind olyanra sütötte, pedig ő a ropogóst ette volna szívesen.

Hortenzia az egész napi alkalmazkodást nem tudta elviselni. Elment a barátnőjéhez, de igazán ott sem tudott kikapcsolódni, hisz ott is az albélőkről beszélgettek. Viola elmondta, hogy a Hajnalka reggelenként erőteljesen nyitja az ajtót, olyan hirtelen fordítja a kulcsot a zárban, hogy mindig felébreszti őt. Napközben meg összerezzen, amikor megérkezik a lány. Különös, mesélte a barátnő, hogy a lány almát sem fogyaszt, csak valami cukros italt iszik.

Hortenzia azt sem értette, hogy az egyetemista szülei, mivel falun élnek, miért nem természetek zöldbabot, vagy tököt, amiből főzeléket is lehetne készíteni. Viola sajnálja, hogy neki nem született gyereke. Hortenzia elmondta, hogy neki volt két terhessége, mégis egyedül maradt. Viola csodálkozott, hogy Jácinthoz nem járnak lányok. Hortenzia akkor elgondolkodott. Valóban, miért csak fiúk jönnek hozzá? De Jácint egyszer azt mondta, hogy ő feleséget, gyerekeket akar, csak nem könnyű olyat találni, aki ezt vállalja. Akkor miért nem jár szórakozni,

ismerkedni? Elmélkedett a két barátnő. Közösen megnézték Viola legújabb bálás ruháit, megbeszélték, melyiket kell rövidíteni, esetleg szűkíteni csípőben.

Hortenzia, esténként szinte kötelezően megnézte a híradót, ha szerencsétlenséget mutattak, vagy éhező gyerekeket látott, könnyei potyogtak. Gyakran megsiratta a szerencsétlen embereket. Fiatal korában nem hatódott meg ennyire. Amikor a kedvenc műsorát nézte felderült, mert próbára tette tudását, és együtt izgult a játékkal, vajon jó válaszra tippel-e?

Lefekvés előtt hosszan töprengett a létezésről, az elmúlásról. Eszébe jutott, hogy egyszer, amint beteg fiát ment látogatni a kórházba, találkozott egy anyával, aki magához ölelve rohant be mozdulatlanak tetsző csöppségével a portán, majd kétségbeesetten rázta, hogy ébredjen, és sikoltzott, amikor már csak egy merev testecskét tartott karjában.

Újra levelek peregtek a földre. Hortenzia fiatal korában egészen bizonyos volt abban, hogy idős napjaira a férjével emlékeznek majd a fiatalságukra, és unokáikkal ünnepelnek. Egyedül maradt, csak képzeletben beszélgetett távoli fiával a múltból.

Nárcisz, emlékszel-e még, amikor egyszer a tengeren nyaraltunk, nézelődtünk a piacon, neked megtetszett egy piros szőnyeg, de apád nem engedte azt a bizonyos darabot megvenni?

Te azonban kitartottál választásod mellett, ennek pofon és veszekedés lett a vége, végül mégis megvettük. Apádnak a kedvünket mindig el kellett vennie, mert a szülőnek hatalma van a gyereke felett, gyakran a férjeknek is a feleségük felett. Nem is tudod, azóta mi lett a szőnyeggel? Megették a molyok! És nemcsak azt, hanem annyi minden mást is, amit itt hagytál.

Jácint a második évben már fél órát zuhanyozott. A vízcsobogás hangja behallatszott az asszony szobájába, olyankor úgy gondolta, legalább meglesi, ha már ennyi vizet használ. Hortenzia letérdelt a szoba küszöbére, és a fürdőszobaajtó 8-10 centis nyílásán keresztül leleselkedett. Ott azonban csak a fekete, műanyag papucsokat láthatta. Azt mondják, a fiúk kevesebb időt töltenek a fürdőben, de ez nem így van, mert Hortenzia fia is egy 80 literes bojlerűt ki tisztálkodása közben. Amikor kijött az albérlő, férfillat lengte át az előszobát, és az asszony már gondolatban meg is bocsátott neki. Hortenzia éhes volt, és arra gondolt, hogy elmondja az albérlőnek. Az éhség, az evés nem esemény, de ha elmondja Jácintnak, akkor beszélgethet vele.

Hortenzia havonta egyszer a boltban húszezressel fizetett.

A pénztárosnő minden alkalommal megkérdezte. Nincs kisebb?

Általában vásárlása alkalmával negatív élmények érik. Nem tudja elviselni, ha a bolti eladó megnyalazza az ujját, miközben megfogja a papírt, a kenyér csomagolásához. Azonkívül bosszantja, hogy ha tíz deka sajtot kér, mindig néhány dekával többet adnak, és abból egy deka a papír, amiből ugyanannyit fizet az is, aki fél kiló sajtot vásárol.

A főbérlő néha elment délutánonként a boltokba, mert szeretett volna egy pulóvert vásárolni. Keserűséggel tapasztalta, hogy micsoda világban él, hiszen csak a fiataloknak készítenek ruhadarabokat. Egy pólóhoz már alig kell anyag, egyharmada, mint régen, mert csak a mellet takarja egy kicsit. Köldökmutozó pólók vannak. A szoknyák derék alatt kezdődnek. Különböző csodálatos a színek és fazonok változatossága. Szomorúan tapasztalta, hogy nem találkozott egyetlen ismerőssel sem, pedig annyira vágyott valakivel beszélgetni.

Hazajövelekor dohányfüst büze csapta meg az előszobában, mert valószínűleg az albérlő, ha egyedül marad, nyitva hagyja a szobaaajtót. Ekkor jutott eszébe Hortenziának, hogy talán a fiú is szeret egyedül lenni, talán ő is azt várja, hogy a főbérlő is menjen el otthonról! Nehéz elviselni Jácintot, de a tőle kapott pénz jól jött, hisz nem kellett nélkülöznie az asszonynak, és minden jó hangversenyt meghallgathatott a színházban. De ha meglátott egy anyát kettesben a fiával, nagyon szomorú lett. Az egyik tenor énekesnek az anyja a nézőtéren volt. Hortenzia bánatában üvöltött volna. Mert boldogságban könnyű élni, akinek ott vannak a szerettei, de egyedül? Milyen igazságtalan az élet, az egyik anyának örömet okoz a gyereke, a másíknak bánatot! Eszébe jutott, hogy amikor a fia elment, itt maradt ruháit milyen gyakran szagolgatta, mert a fia illatát érezte. Mostanra elillant az illat, csak a tárgyak maradtak utána, mert semmi emléket nem vitt el magával, még egy fényképet sem, itt vannak a játéka is, meg a sakk-táblája is.

Hortenzia megdöbbenően látott a híradóban egy 280 kilós embert, aki egy-két sült csirkét eszik meg egy évsre, naponta megiszik egy láda sört, heti tíz kg kenyeret fogyaszt. A hatalmas tömegű lény, már csak bottal tud közlekedni, de úgíis csak tíz métert. A ház, melyben él, kicsi, és szegényes. Ha kevesebb ételt fogyasztana, egy hét múlva fél méterrel többet tudna megtenni, egy év múlva elhagyhatná a lakást. Hortenzia úgy gondolta, szívesen meglátogatná, és beszélgetne vele, hisz a szobán kívül is van élet, jóval érdekesebb, mint egy zárt helyiségben. Vajon miért választotta magának a bezártságot, talán már nem is tudja, mit jelent sétálni lombos fák árnyékában, vagy hóesésben járkálni. Lám, nem csak a kábítószer ártalmas az egészségre, hanem a túltápláltság is! Ez a bizonyos ember 17 év alatt 200 kilót gyarapodott. Az asszony elkezdett számolni, és a végösszeg megdöbbenítő volt. Bejárhatta volna a világot az ember, és gazdag emlékei lennének!

Amikor beköszöntött az esős időszak, Hortenzia többet tartózkodott otthon. Soha meg nem született fiára gondolt. Kamill, itt a földön olyan káosz van, hogy az utakon szembe is jönnek járművek, az autóutakat vasúti sínek keresztezik. Száguld az autó, a vonat is, és a síneken találkoznak. Sokan hálnak meg így, közlekedési balesetben, korábban a természetes halálnál. Aluljárókat lehetne a föld alá építeni, vagy hidakat, felüljárókat készíteni a biztonságos közlekedés érdekében.

Egyik reggel elkezdett ketyegni a falióra, Hortenzia valami üzenetnek gondolta, csak nem tudta kitől jöhetett. Elmondta Jácintnak is a rejtélyt, de ketten sem tudták a megoldást. Ami furcsa, hogy különben soha nem akart megindulni a szerkezet, és akkor is csak rövid ideig működött, talán öt percig. Vajon anyja vagy apja üzent valahonnét, esetleg Kamill, de aztán hamar rájött, hogy magzata nem is láthatta a faragott órát.

Amikor egyszer Jácinthoz egy lány tanítvány is jött, Hortenzia hallgatózott, mert úgy tudta, a tanárok gyakran létesítenek közelebbi kapcsolatot a tanítványokkal, ennek azonban semmi jelét nem tapasztalta. Tudta, hogy illetlen az ilyen viselkedés, de olyan óvatosan tette, hogy sosem tudódott ki. Hangosan kiment az előszobába, majd nagyot csukott az ajtón, mintha visszament volna, de ott maradt a kis széken ülve, a telefon közelében, de csak számtani műveletek megbeszélése szűrődött ki a szobából. Hortenzia, mivel semmi érdekeset nem hallott, visszament a saját szobájába, és régi barátjára emlékezett, aki csalánlevélből és pitypanglevélből készített salátát, majd cukorral ízesítette. Hortenzia nem akarta megkóstolni, akkor a barátja evett belőle először. Ha gombát gyűjtött, és abból készített ételt, akkor is mindig megízlelte, és csak később adott másnak. Békát fogott, meg csigát és azt sütötte vacsorára. A tengeren tapadó csigával kényeztette őt.

Az albérlő eléggé hirtelen, egyik napról a másikra elkezdett kimaradozni, de indulása előtt hosszan tartózkodott a fürdőszobában. Itt már lányról van szó, gondolta Hortenzia, ha Jácint gyakran elmegy otthonról. Eszébe jutott a fia, az is akkor fürdött hosszú ideig, amikor lányhoz kezdett járni. Miután az albérlő elhagyta a lakást, a főbérlő benyitott a fiú szobájába. Csak állt és nézte, hogy mennyi és mennyi színes alsónadrág szárad a szárítón. Aztán szokásává vált a fiú távozása után szétnézni a helyiségben.

Hortenzia megismerkedett Jácint anyjával, amikor telefonon keresztül beszélgettek. Eleinte csak azt kérdezte tőle, hogy mikor jön haza a fia, majd személyes dolgokról csevegtek. Az asszony elmondta Ibolyának, hogy a tárgyak pótolhatók, de az élet nem, mert pénzért nem lehet megvenni az elvesztett gyermeket, melyet egy erő elvitt, nem a túlvilágra, csak a Föld egy másik részére.

Olyan is megtörtént, hogy Jácint nem jött haza éjszakára. Olyankor Hortenzia arra gondolt, hogy nemsokára másik albérlőt kell keresni. Álmatlanságában eszébe jutottak a balesetei: egyszer mosogatás közben eltörött egy pohár a kezében, hosszan megsértve a tenyerét, majd egy másik alkalommal a körme beleakadt a porszívóba, egyszer megcsúszott a nedves járólapon, amikor a folyóson cipelte a vizet a konyhába, és megrepedt az egyik ujja, majd egy zord téli napon eltörte a kezét. Mindig ideges volt, kapkodott, így megint történt egy újabb baleset is, amitől agyrázkódást kapott.

Amikor Jácint otthon tartózkodott, gyakran kereste telefonon egy volt katonatársa, akivel hangosan beszélt. Az asszony akarata ellenére sok mindent megértett, de nem igazán érdekelte, másnapra már el is felejtette. Későbbiekben megadta a barátja telefonszámát, hogy sürgős esetben ott megtalálja. A főbérlővel az előszobában találkoztak, és a barátságról beszélgettek. A fiú szerint a férfiak barátsága tartósabb, mint a nőké, mert ők nem vesznek el apró nézeteltérésekben. Akkoriban a fiúnak a barátság értelmét az jelentette, ha a barátok költözni segítenek egymásnak. Jácint nagyon nyugis fiatalember, mondta is, hogy ő semmiért nem küzd az életben, amit kap, ami elébe pottyan, azt elveszi. Említette is egyszer, hogy ő nem fog takarékoskodni azért, hogy legyen lakása, valahogy úgyis lesz neki. Az asszonynak meg csak az van, amiért küzdött.

Téli, havatlan éjszakán, állt az asszony az erkélyajtónál, és nézte az integető platánleveleket a ködös légkörben. Közben elmondta Kamillnak, hogy vannak népek, akik körülmetélik a fiúkat, mások a lányok csiklóját távolítják el. Valamikor egymást is megették az emberek, mára csak az állatokat és a növényeket fogyasztják.

Hortenzia vásárolt egy bögrét, mert nem tudta már nézni a régi, ötvenévest. Sütött néhány szelet halat, és örült a létezésnek, a pillanat örömeinek. Bepörgött, és elkezdett pakolni, szelektálni a szekrényben, mert azt figyelte meg, hogy körülötte sok mindent gyűjtenek az idősek, de amit egy szegény öregasszony felhalmoz, azok már nem értékek, csak kacatok, lomok. Szerinte ez fölösleges, hisz úgyse viheti magával sehova: se a sírba, se a túlvilágra, és kinek kell az a sok tárgy?! Ő inkább megválna a tárgyaitól, és annak örül, hogy valakinek adhat egy ernyőt, egy kabátot. Az ismerősei még mindig vásárolnak tárgyakat, vázákat meg miegymást. Ő azonban döbbenetesen vette tudomásul, amikor alaposan körülnézett lakásában, hogy a bútoron és a ruháin kívül semmit nem vett életében. Az a néhány váza is emlék valakitől; a falóra is, a festmények is. Ő csak könyveket és hanglemezeket vásárolt, meg egy rádiót, és egy videót. Eddig ezt észre sem vette, és már hetvenéves elmúlt.

Télen cinke szállt az erkély korlátjára.

Szalonnát kell adni a madárnak – gondolta Hortenzia, és eszébe jutott, hogy azt a fia is szerette. A téren kutyát sétáltattak, egy anyuka két gyermekét húzta, akik a szánkón ültek. Vajon hol az apuka? Mennyi és mennyi asszony neveli egyedül a gyermekét! A fogyatékosokat mindenképpen. Sajnálatos, hogy a férj idősebb korban új családot alapít, ahol a második feleség, egy idő múlva, özvegyen marad, a második költéssel, mert a férfiak isznak, dohányoznak, hajszoják az élvezeteket. Az agyonhajszott férfi, aki lelkiismeretével is küzd, ha más-képp nem, titokban, rövid életű, és két generáció nő fel apa nélkül: az elhagyott és a félárva. Ez kétségbeejtő.

Akkoriban óriási szökőár pusztított, egyet rándult a Föld, mert az óceán mélyén hasadás történt. Szerencsére a keringési pályáról nem zökkent ki, mert akkor annyi az emberiségnek. Kamillra gondolt, hogy ő már egy másik létben kóborog.

Viola jött látogatóba, és azt mesélte, hogy az albérlője a szappantartóban még a szappant is beállítja, minden nap másik irányba, egyszer az egyik végére teszi, aztán a másik végére, majd a doboz közepére, mert attól fél, hogy a főbérlő használja. Mindketten megállapították, hogy nehéz egy idegen emberrel együtt élni a közös térben. Azt is elmondta a barátnője, hogy Hajnalka papírszeletet tett az ajtóra, és ellenőrizte a főbérlőt, vajon bemegy-e a szobába. Először nem szólt semmit, de másodszor felelősségre vonta a lányt, és megmondta neki, hogy ez bizonyosan a fiú ötlete volt. Az albérlők azt hiszik, hogy a főbérlő hülye.

Néhány hónap múlva Jácint elmondta, hogy együtt járt egy lánnyal, de nem ment, és ő mondta, hagyják abba.

– Vajon, mi nem megy? – gondolkodott Hortenzia.

Jácint, szabad idejében, a szobában muzsikált egy szintetizátoron. Olyankor a főbérlő hosszan hallgatózott az előszobában, élvezte, hogy élőzenét hallgathat, miközben elnyomott egy-egy ásitást, de éberségét őrizve sétálgatott. Amikor elnyomta az álom, lefeküdt, napszaktól függetlenül. Ez a szenderegés azonban nem volt mély alvás. Ha az utcán megállt egy autó, Hortenzia felugrott, és szaladt az ajtóhoz, hátha jön valaki hozzá, egy rokon, vagy a fia. A kocsiból kiszálló utasok mindig másik lakásba csöngettek. Pedig néha gyönyörű virágcsokrokat is látott, amelyeket természetesen nem neki hoztak. Visszaemlékezett, hogy egyszer, valamikor régen, Pesten, egy színházi előadás végén, hazafelé menet, elébe állt egy fiatalember egy csokor török-szegfűvel. Mint elmondta, három lány volt a társaságban, de ő négy csokrot vásárolt, és úgy gondolta, az első szembejövő hölgynek átadja, hogy így örömet okozzon valakinek. Hortenzia volt az a bizonyos valaki, akit megajándékozott, a derűs fiatalember. Elmondták, hogy moziba mennek, és akkor az asszony megkérdezte, hogy oda nem viszik el? Különben ő is, mint általában a nők, élvezzi, ha bokrétával a kezében sétálhat, de egy szál rózsát is boldogan szorítgat, mert micsoda szép látvány, még ha idős is a hölgy, virággal a kezében. Emlékszik, egyszer valami hosszadalmas gyűlésen volt, ahol az asztalon egy csokor lila tulipán pompázott, és mert az utolsók között volt, elmenőben megkérdezte, hogy elvehet-e egyet. Aztán a fél várost bejárta, kezében azzal az egy szál virággal.

Az albérlőnek egy újabb szokása lett, éjfél után elment valahova, ahonnan nemsokára vissza is jött, és ezt hetente néhányszor megismételte. Hortenzia arra gondolt, talán elfogyott a cigarettája, és nem tud aludni, vagy valami italt vásárol? Ilyenkor félt, és arra gondolt, hogy miért nem lehet ezt nappal megoldani. De sok mindent tesznek az emberek fölöslegesen, hogy múljon ez a földi életük!

Egyik éjszaka iszonyatos csörömpölés ébresztette Hortenziát! Álmában egyé vált a világ, mindenki angolul beszélt, még a régi Oroszországban is. Kinézett az erkélyre, és ott vette tudomásul, hogy valaki betörte a telefonfülke üvegajtáját. Hortenzia újra megrezzent, mint akkor régen, amikor nyaralni volt Szerbiában, és az őshonos lakosok fegyverdörrenéssel ünnepeltek. Nem tudott visszaaludni, és fiára gondolt, felidézett egy régi nyarat, amikor a fia szerkesztett valami készüléket, ami megzavarta a helyi rádió műsorát, és ott a környéken az ő szavait hallották. A fiát látta maga előtt, hogy mélyen alszik, és nem álmodik semmit.

Újév után is folyamatosan jöttek az albérlő tanítványai. Jácintnak hetente kétszer eljött egy barátja is, mert a fiatalember érettségire készült, és együtt tanultak. Az is megtörtént, hogy úgy elhúzódott a sok tanulás, hogy a barát lekéste az éjszakai járatot, és ott maradt éjszakára. Megtörténik az ilyesmi – gondolta Hortenzia, és beleegyezését adta a maradásnak. Ez azonban gyakran megisméltődött, és olyankor félelem fogta el őt, és újra eltorlaszolta éjszakára a szobaajtót.

Akkoriban Hortenzia éjszaka kimosta azt a néhány ruhadarabot, amit levett magáról, mert attól félt, ha meghal reggelig, mi lesz a szennyessel. Az idős ember tiszta ruháját sem fogják meg szívesen, de a használttól undorodnak, hisz ő is olyan volt fiatal korában. Az undora nem változott, mert ha a villamoson idős, hanyag ember ül körülötte, hányingere van az emberbűztől.

Még egy újabb esemény is gondolkodóvá tette Hortenziát, mert akkoriban késő éjszaka, általában tíz után, Jácintot keresték. Gyakran az asszony vette fel a telefont, mert azt hitte, barátnője hívja. Olyankor suttogva, néha egy órát is beszélt az albérlő, Hortenzia csak szótöredékeket hallott, amiből semmit nem tudott kikövetkeztetni. Megtörtént, hogy másnap, vagy két nap múlva Jácint elmondta, hogy vidéki barátját lelkileg kellett támogatnia. Hortenzia számára csak az volt különös, hogy eddig Jácint mindenkivel hangosan beszélt. Igaz, gondolta, az asszony, hogy a lelki problémákat csak halkán lehet mormolni, mint az imádságot, az esdeklő éjszakai magányában. A vigasztalás mind gyakrabban ismétlődött, és rendszeressé vált a barát látogatása is, akivel matematikát és fizikát gyakoroltak. Az asszonyban csak nagy sokára tudatosodott, hogy a tanuló és a lelki támaszt váró ugyanaz a személy. Sokat gondolkodott ezen, de nem igazán értette. Az is eszébe jutott, vajon a fiának van-e lelki támogatója. Nárcisz már elmúlt húszéves, és időnként külföldre utazott, visszajövele után egyszer azt mondta, hogy az ember csak addig elégedett, míg nem lát mást. Milyen igaza volt neki. Ha őt gyerekkorában a szülei nem viszik el a városba, talán ő sem vágyott volna el a faluból, mint a többi lány, akik örökre ott maradtak.

Tavaszkodott, amikor Hortenzia, apja halálának évfordulóján, rá emlékezett, és felelevenítette az akkori eseményeket, amikor ott állt a temetésen a koporsó mellett.

Apám, mintha vízió volna a halálod, egy vissza nem térő vízió, mert gondolatban most is ott ülsz a háromlábú széken, kezeden a lábszíj, ott görnyedsz, és csak azt várod, mikor jön egy kuncsaft cipőt rendelni. Mikor vehetsz méretet a nők lábairól, és közben megnézed, milyen az asszony térdig érő bugyija, rózsaszínű vagy csíkos. Ez jutott neked, még megcsalni sem volt lehetőség az anyámat. A kisebb testi fogyatékosok, mint te is, még kapnak feleséget, de a súlyosabbak már nem, nekik maradt a nyilvános ház. Ha tudnád, hogy anyám az utánad örökölt negyed házat is az egyik unokájának adta, és én nem kaptam semmit! Csak a Mesterlevelet őrzöm, pedig azt a háromlábú széket is elakartam hozni. Vannak különös rejtélyek, mert anyámat viszont nem akarta a pap eltemetni.

Hortenzia ellátogatott egy ünnepségre. Sajnálattal tapasztalta, hogy kevés a család, akik együtt ünnepelnek, sok-sok anyát, nagymamát látott gyerekekkel, egy olyan tízéves fiú szájából hallotta is, hogy itt van apa is a barátnőjével. Amerre csak jár Hortenzia, asszonyokat lát, a villamoson nincsenek is férfiak, igaz, ők vezetik az autót, de az utcákon, a rendezvényeken is, szemlátomást több a nő, mint a férfi. Egy vasárnap késő délután várta az autóbust, a megállóban kilenc nő volt, de egy férfi sem.

Már tavaszodott, rügyeztek a fák, amikor megkérdezte az albérlőt, hogy sikerült-e barátjának az érettségi?

– Kevés volt a felkészülés, még egy évre van szüksége – válaszolta Jácint.

Hortenzia gondolatban gyakran felidézte fiatalságát, és azokat az emlékeket, amelyek a fiához kötik. Nárcisz egyszer azt mondta a vendégeknek, hogy neki kell mosnia a zokniját. Hosszú évekig szopta az ujját, és a felső négy fogát ezáltal kinyomta, úgyhogy fogszabályozót kapott, amit éjjel is használnia kellett, de nem akarta. Az anya mesét olvasott a fiának, míg el nem aludt, és így észre sem vette, hogy mi van a szájában. Ha valaki azt mondta volna neki, hogy a fia így eltávolodik tőle, képes lett volna megütni, vagy bármit, mert ő úgy szerette a gyermekét, hogy erre nem számított. Hortenzia nem igazán szerette a szüleit, de legalább tiszteletből látogatta őket életük végéig.

Már június vége volt, amikor egyszer nagy vihar jött, jégeső terítette be az erkélyt. Az asszony elfelejtette, hogy nem a fia van a másik szobában, és kinyitotta az ajtót. Jácint az ablaknál állt, és az asszony óvatosan visszacsukta az ajtót, mintha mi sem történt volna.

Hortenzia, egy nyári alkonyatban, barátnőjével, kiment a folyópartra megnézni a kérészek násztáncát a víz felszínén. Az anya Kamillra gondolt sajnálkozva, hogy nem láthatja a tiszavirágzást.

Azon a nyáron, amikor Jácint anyja eljött vendégségbe, rekkenő hőség volt, szél sem rebkent. Hortenzia várta őt a vasútállomáson. Különleges alkalom volt ez az első találkozás számukra, hisz addig csak telefonon beszéltek egymással. A hárs tömör illata bódította a várost.

Az asszony első kérdése az volt, hogy jönnek-e lányok Jácint fiához, mert a másik fia mindig hozza a barátnőjét magával.

– Az utóbbi időkben nem jöttek – tájékoztatta őt az asszony –, de Jácint járt néhány hónapig egy lánnyal.

Ibolya hitetlenül fogadta a hírt, és ezt nem is titkolta. Különben nagyon kíváncsi volt a szobára, ahol egyetemista gyermeke tölti mindennapjait, távol a szülői háztól. A ventilátor halk zúgása mellett késő éjszakáig beszélgettek, Jácint evési szokásairól, gyerekkoráról, miközben tejszínes málnatortát majszoltak. Az éjszaka folyamán az asszony bizalmasan elmondta Hortenziának, hogy neki az az érzése, hogy talán a fia a férfiakat szereti.

Tudod Hortenzia, még soha nem láttam őt lányok társaságában.

A főbérlő megnyugtatta, megerősíti, hogy járt az egyetemista fia egy lánnyal, és Jácint mindig azt hangoztatja, hogy feleséget, gyerekeket szeretne. Közben ő sem bizonyos abban, amit mond, hisz az a fiú, aki hozzá jár tanulni, az utóbbi időkben szinte minden hétvégén ott alszik

az albérleti szobában, és ha távol van, éjszakánként suttogva, bizalmasan beszélgetnek telefon keresztül.

Ibolya néhány napot töltött abban a helyiségben, amit a fia bérelt, és aludt abban az ágyban, ahol a fia a barátjával. A két asszony úgy beszélgetett egymással, mint két régi barátnő. Felidéztek gyerekkorukat, hisz egyidősek voltak, mindössze két nap különbséggel születtek.

– Ti is sokat szaladgáltatok akkoriban? – tette fel a kérdést Hortenzia.

– Igen, mindenhova, hisz a faluban nem voltak járművek, mindenki gyalogolt, a gyerekek meg futottak, hogy elkülönülhessenek a felnőttektől.

– Ha sokat szaladtunk, deréktájon volt valami szúrásunk, amire azt mondtuk, szegedi-szúrás. Ha felnövünk, majd elmúlik, mondogatták a szüleink. Emlékszel, mennyire vártuk azt a rejtélyes felnőttkort, amikor mindenre lesz magyarázat, hisz a gyerekkori kérdések válaszát azzal hátrították el, hogy még kicsik vagytok, majd ha nagyok lesztek, megtudjátok.

A két asszony sokat sétált a napfényes városban, valamiért úgy érezték, közös múltjuk van. Új szerelem nem volt, így csak a régit lehetett megeleveníteni. Közösben megállapították, hogy minden idősebb nőnek van lehetősége olyan személyt találni, akit kiszolgálhat, csak olyat nem tud lelteni, aki őt is segíti. Az írók, tudósok, művészek, de a hétköznapi foglalkozású emberek mögött is mindig ott áll egy nő, aki szolgálja őket. A férfiak szerint ez a világ rendje. A nők mögött azonban soha nem áll férfi, aki nekik palacsintát készít, miközben ők is tudománnyal foglalkoznak.

Egyik este megnéztek egy előadást a szabadtéri színpadon. Úgy beszélgettek egymással, mint régen, lánykorukban az akkori barátnőjükkel.

Gyorsan elmúlt a kurta szabadság, az asszony hazament, pedig még nem is beszéltek meg mindent. Megállapodtak abban, hogy a következő nyáron, Gyulán találkoznak, és akkor megnézik az ottani szabadtéri műsor egyikét.

Amikor az asszony egyedül maradt, Nárciszra gondolt. Emlékezett a régi étkezésekre, amikor a fia ebédkor dupla terítéket igényelt, mégis a levest félre tolta tányérostól.

– Vajon mit ebédelhet a mai napon a fiam? – gondolta az asszony. – Milyen műsort nézhet a tévében, vajon dohányzik-e? Egyáltalán, hogy telnek a napjai, legalább egy napját szeretném látni távolról, lehet műholdon keresztül is!

Akkor az emlékezés látomássá változott, egy kertes házban látta fiát, amint virágokat öntöz, és simogat egy macskát, olyan vöröset, mint amelyik ott élt velük a régi házban. A látomás azonban hamar elszállt, és az asszony visszazuhant, az élet valóságos, nem könnyű minden napjaiba.

Azon a nyári napon Hortenzia feltette vastagkeretes szemüvegét, és hirtelen ötlettel vizsgálni kezdte arcát a tükörben. Volt mit látnia, mert ha nem néz tükörbe, akkor nem is érzi magát olyan öregnek. A látvány, ahogy szembenézett saját magával, megdöböntő volt, hisz ilyen közletről, szemüveggel, nem szokta magát nézni. Döböntően látta megőszült haját. A tükör előtt állva sajnálattal tapasztalta, hogy megvénült, arca nagynak tűnt, homlokán redők, a szeme sarkában szarkaláb. Megijedt magától, még arra is gondolt, mi lesz, ha ezután az orra is megnő. Megharagudott minden tükörre, elrejtette őket, és úgy gondolta, addig, míg rendbe nem szedi magát, elő sem veszi azokat a haragító tárgyakat.

Az asszony másnap reggel tornával kezdte a napot, és kevesebb reggelivel. Csak néhány falat kenyeret fogyasztott, helyette bekanalazott egy bögre kefir. Napközben gyümölcsöt eszegetett, és délután kigyalogolt a Tisza folyót szabályozó töltésre. Ahány ember, annyi kutya. Az úton kacskaringósan sétálgatott, mert mindenhol kutyagumi akadályozta.

Nagy fordulat állt be az életében, amikor elhatározta, hogy a haja színét is megváltoztatja. Fodrászhoz ment, levágatta fiatalosra a haját, és befestettette. Akkor a rejtkehelyről elővette a tükröket is, kis híján meg is kérdezte, hogy szebb-e, mint volt egy hónappal ezelőtt, de a beszélő tükör már a múlté. Barátnőivel hosszú sétákat tettek a sétálóutcán. Felidéztek a fiatalságukat, jókat nevettek, mert minden idősödő férfit megnéztek, és arra gondoltak, vajon tud-e még? Aki kézenfogva járt egy nővel, arról feltételezték, akik viszont egy méter távolságra voltak egymástól, azok csak együtt főzőcskéznek – gondolták ők. Aztán láttak nagyon idős úriembert, akiről azt feltételezték, hogy bizonyosan franciázik a fiatal nővel.

Az asszony rendszeresen tornázott, de gyakran járt úszni is a barátnőikkel, és tovább folytatta az egészséges életmódot, úgy az étkezés, mint a mozgás tekintetében. A hosszú nyáron gyakran üldögélt fogorvosi várótermekben, ahol hiányzó fogait pótolhatta.

Sétái alkalmával rajongva nézte a pompás virágokat, élvezte az illatokat. Bárhol járt, embe-
reket keresett, akiknek elmondta, hogy nézzék már, milyen csodálatos a természet, és maga a létezés. Csodálta a napnyugtát. Az emeletes házak felső szintje még napsütésben tündökölt, miközben nyáresti fényben csillogott a város. Esténként az erkélyen nézegette a Göncöl-szeke-
retet, a Fiastyúkot. Egyszerűen újra felfedezte az élet szépségeit, amit már rég elfelejtett –
mintha újjászületett volna.

Nyugdíjas klubokba mennek a magányosok szórakozni, táncolni. Hortenzia is velük tartott. Ismerkedtek, de azt tapasztalták, hogy az idősödő, független férfiak csak nappal találkoznak az asszonyokkal. Szinte mindegyik megkérte őket, hogy hívják el ebédre. Ezen is kuncogtak, mert fiatalokkorban a férfiak mindig vacsorázni akartak. Hát igen, ebéd után még van alkalom valami mentegetőzést találni a hazamenetelre, de éjszaka, egy kiadós vacsora után, már nem költik taxira a pénzüket, hogy megszökjenek. Mindegyik férfi igyekezett a saját módján eltitkolni férfias tehetetlenségét. Ők viszont, a barátnők, mindig jobban vágytak egy szeretkezésre, hisz még csak hetvenévesek voltak, és egy nő még nyolcvanéves korban is élhet nemi életet – csak férfi kell hozzá. Bizony, amikor az utolsó kapcsolatról beszélgettek, volt, akinek egy-két-három évtized is elmúlt azóta. Azon tanakodtak, vajon vannak-e örömfűk? Néha megengedhetnének maguknak – gondolták. Vagy szegény albérlőt kellene felvenni, és ebéddel kínálni? Megfigyelték, hogy a bordélyházakat nem csak gazdag férfiak látogatják, hanem fogyatékosok is, hisz Toulouse-Lautrec is ott talált vigaszra. Akkor miért ne lehetne az idősödő nőknek is egy kis élvezet, ha másképp nem, pénzért, hisz manapság mindent meglehet pénzért vásárolni: munkahelyet, útlevelet, jogosítványt, diplomát. Arról beszéltek, hogy régen a becsületes szűz-lány gyakran vesztes lett, mert nem akart a legénynek lefeküdni, aki viszont élvezte az életet, és kapcsolatot teremtett valami tapasztalt lánnyal, aki megtanította őt a szerelemre, elbűvölte, de terhes maradt, aztán őt vette el feleségül. A férfi, aki szerette a gyerekeit, az tisztelte annak az anyját is, hisz általa lett apa. Az élet folytatása mindenképpen az utódokban van. Az ilyen házasságban jobban működött a szex, ami erős kapocs volt a mindennapok nem mindig könnyű elviselésében.

Hortenzia esténként az ágyban, hosszan, meg-megújuló erőfeszítéssel próbálta elképzelni milyen is lehet egy szeretkezés. Visszatérő álma volt a régi kedvesével való találkozás. Álmában gyakran feküdtek ruha nélkül, de soha nem történt semmi, mert az esemény előtt felébredt. Ébredés után az álmat kívánta visszahívni és folytatni. A párna ráncai reggelre nyomot hagytak az arcán, melyet igyekezett mihamarább eltüntetni, hosszan időzve a tükör előtt.

Nappal megnézte azt a féltve őrzött borítékot, melyben minden szeretkezés után kedvese elhullajtott szőreit gyűjtötte, valamikor régen.

Szabadidejében gyakran nézegette a kirakatokat, betért a boltokba, és vásárolt néhány új ruhadarabot, testhez álló pólót, kiváló szabású nadrágot, szoknyát. Életében először felkereste a kozmetikust. Nappal felködlött benne, mennyire csodálatos, hogy itt van ezen a Földön, és úgy érezte, még vannak örömszerzési lehetőségei. Nem tudja, hány éve van még, de akárhány, mégis élet, még lehet egy kis örömet találni. Már tíz éve csak elvesztett fiára gondolt, és magzatára.

Így teltek-múltak a napok, a hetek. Hortenzia takarította a lakást, készülődött az albérlő fogadására.

A HARMADIK ÉV

Jácint szeptember elején érkezett. Meglepődött, amikor meglátta Hortenziát. Meg is jegyezte, hogy alig ismerte meg, hisz annyira megváltozott, és igencsak megragadta figyelmét, amikor meglátta az asszony festett haját. A főbérő készült az albérő fogadására, és friss, meleg pogácsával kínálta őt. Az asszonynak is kedvence volt ez az élesztővel kelesztett, ropogós tetejű, szezámmaggal megszórt, sós sütemény. Csemegézés közben Jácint elmondta, hogy nagyon válogatós, nem szereti a szárnyasokból készült ételeket, de a halat sem. Az asszony kérdezte, hogy járt-e fürdeni a nyáron, de a fiú azt mondta, hogy nagyon sovány, nem is szokott strandra járni, mert szégyelli vékony lábait.

Hortenzia, továbbra sem üldögélt magányosan otthonában, gyakran eljárt különböző rendezvényekre. Részt vett az őszi fesztivál megnyitóján, ahol az énekkar tagjai színes pólóba voltak öltözve. Az asszonynak eszébe jutott a falusi iskola, a tantermek, ahol nyolc évet töltött. Szenes kályha volt az olajjal bekent padlós teremben, csak az államfő képe függött a falon, és a csupasz fapadokon ülte végig az elemi iskolát. Iskolai ünnepségen sötétkék, rakott szoknyában, fehér blúzban és fehér harisnyában volt. Minden lány egyformában.

A megnyitót követő fogadáson ismerősökkel találkozott, ahol jókat ettek, ittak, beszélgettek. Éjszaka heves káromkodásra ébredt. A telefonfülkében a készülék spirálját húzta valaki teljes erővel, megnyújtotta néhány méterre, de elszakítani nem tudta, pedig azt akarta, azért is szitkozódott. Hortenzia soha nem értette az ilyen cselekvéseket, többek közt azt sem, hogy mi élvezet van egy telefonfülke ajtajának betörésében. A falfirkákat már kezdte megérteni, mert az valahol alkotás, még ha nem is a megfelelő módja és helye.

Hortenzia újra elindult a gyógyfürdőbe tornázni, úszni. A termálmedencében, pihenés közben, megismerkedett egy férfival, akivel együtt utaztak hazafelé a buszon. Séta közben telefonszámot cseréltek. Az életkorukról beszéltek, a férfi tíz évvel fiatalabbnak nézte Hortenziát, öröm volt ez számára. Néhány nap múlva találkoztak a város legszebb parkjában. Az asszonynak különösen tetszett a férfi magassága, mert nem kedveli az alacsony, kövér, sörhasú férfiakat. Még csendes, langyos, őszi idő volt.

Idős embereknek nem is májusban kell ismerkedni – gondolta Hortenzia, – hanem ősszel, ez a korukhoz is illő.

Rövid ideig üldögéltek a padon, aztán Hortenzia ajánlatára elmentek a sétálóutcába. Az asszonyt büszkeséggel töltötte el az, hogy férfival sétálhat. Leander azonban mintha nem tudott volna korzózni, egyszerűen nem ment egyenesen. Néhány tíz méter megtétele után, már egészen eltértek jobbra, az egyenes úttól. Leander elmondta, hogy ő nem szokott sétálni, ő menni szokott. Ez látszott is rajta. Milyen életet élt 75 évig, ha még korzózni sem tud? Az ember elmondta, hogy három éve él ebben a városban. Teljesen egészséges, semmi baja, 90 évig fog élni, mint az ősei. Megkérdezte az asszonyt, hogy tud-e főzni? Mert eddig csak egy nővel találkozott, aki nem tudott. Nefelejccsel két évig voltak együtt, a lánya miatt szakítottak, de nincsenek haragban. Ezután azonban csak olyan nővel fog járni, akinek nincs gyereke. Hortenzia is olyan férfi társaságát szeretné, aki egyedül van, mert akkor nem kell öreg napjait barátja unokáival tölteni. Végre élheti az egyetlen életét, annak reményében, hogy első helyen áll majd ennek az embernek az életében, hisz élete folyamán még sehol nem volt első, a szülei az öccsét szerették jobban. Később a vízparton pihentek, és mesélték az életüket. Úgy érezték,

egymásra találtak, hisz mindketten társat kerestek. Megható, amikor két idős ember egymásra lel.

Ez ajándék az élettől – gondolta Hortenzia.

A folyópart közelében egy cukrászdában kávékat ittak. Leander elmondta, hogy egy házaspárral tartja a kapcsolatot, és egy távoli rokonával, barátja nincs, de szerinte nincs is barátság, csak jó ismeretség. Néhány öngyilkos volt a családban, amiatt nem akart gyereket, pedig három is fogant tőle. Szülei meghaltak, testvére soha nem is volt. Azon az estén pusztán búcsúztak egymástól, mint a régi, jó ismerősök.

Másnap délelőtt a férfi telefonált, hogy délután megy a fürdőbe, és utána 18-19 óra tájt amikor hazaér, az asszony menjen el hozzá taxival, melyet ő fog fizetni.

– Azt hittem sétálni megyünk – mondta Hortenzia –, hisz olyan szép idő van.

– Lesz máskor is – válaszolta a hódító.

Hortenzia azonnal eldöntötte, hogy ő nem megy oda, ismerjék meg egymást jobban.

– Egy kávékat kaptam, és máris azt hiszi, ott termék nála?

Estefelé sejtette, hogy a férfi hívja, de nem vette fel a vezetékes telefont. Amikor a mobilon jött a hívás, akkor azt mondta, nincs otthon.

– Nem baj, bárhol vagy, ülj taxiba és jöjj hozzám!

Az asszony elutasította fáradtságra hivatkozva.

Egy-két nap múlva, reggel hétkor csörgött a telefon, de az asszony nem vette fel, hisz álmából ébresztette valaki. Később hallgatta meg az üzenetet.

– Nem hiszem, hogy nem vagy otthon. Hívj vissza!

Hortenzia már elmondta beszélgetésük alkalmával, hogy nyolckor szokott kelni. De Leander azt mondta, hogy minden rendes asszony ötkor kell, és tesz-vesz. Hortenziának eszébe jutott az a mondat, hogy miért megy reggel korán a férfi kenyeret venni – mert puha. Talán nála is az a gond, és azért nem tud aludni?

– Mit csinálsz este? – jött a délutáni telefonkérdés.

– Hangversenyre megyek! – válaszolta az asszony.

Estefelé azonban a sétálóutcán összefutottak. Hortenzia kimentette magát, hogy mégse ment koncertet hallgatni, mert nem vitt magával kabátot, és később jobban lehül a levegő. Egy cukrászdába mentek, ahol a nő egy rigójancsi tortaszeletet kért. A férfi még soha nem hallotta ezt a süteménynevet, de tetszett neki az íze. Az asszony elmondta, hogy albérlője van. Erre azt mondta az ember, ha valakinek nincs pénze, akkor minden munkát elvállal, dolgozik, nem válogat. Mert a férfi azt szerette volna, hogy ne legyen albérlő, és ő járhatson az asszonyhoz péntektől hétfőig aludni, enni. Az asszony közölte vele, hogy ő nem akar senkivel együtt élni, csak szórakozni.

– Gyere hozzám ablakot mosni!

– Hány ablakot kellene mosni havonta, az albérlőtől kapott pénzen? Micsoda élvezet lenne számára, amint ott állok, és mosom az ablakait! – gondolta az asszony.

– Ez egy olyan város, ahol a férfiak mennek a nőkhöz ablakokat mosni! – vágott vissza méltóságában megsértve az asszony.

Csodálkozott a férfi, de nem tudott válaszolni. Később Leander azt javasolta, menjenek el a Cifra utcába.

– Az melyik? – kérdezte az asszony.

– Erre meg arra, a folyó felé! – mondogatta.

– Mi a neve az utcának?

– Nem tudom, nem is érdekel, nincs szükségem utcanevekre, nem is fogok egyet sem megtanulni, csak azt tanulom meg, amire szükségem van, erre viszont nincs szükségem.

– És ha valaki megkérdezi, hol van az Oroszlán utca?

– Közlöm vele, hogy nem tudom.

Különös hozzáállás. Az asszony elmondta, hogy ő viszont minden utcának megtanulta a nevét, és örömmel segít a turistáknak, sőt beiratkozott egy ingyenes angoltanfolyamra, hogy az idelátogató külföldieknek is útbaigazítást tudjon adni.

– Különbözik tőled, hogy a tanfolyamon megtanulsz angolul!

– Tudom én azt, hogy két hónap alatt nem lehet mindent megtanulni, de a tanulás nem ártalmas hetvenéves korban sem.

Leander a régi barátnőjéről beszélt, hogy egyszer télen fehér szoknyát vett fel, és ő közölte vele, hogy ez nem illik, akkor Nefelejcs megsértődött. Mostanában két hónapig járt egy nővel, de azt akarta, hogy szoknyát vegyen neki, meg szandált, vesz ő mindent, de csak hosszabb ismeretség után.

Hortenzia közölte vele, hogy a férfiak az első öt percben a volt barátnőjükről beszélnek, éppen ezen gondolkozott útközben is, és lám beigazolódott.

– Egy utazási irodába akarok menni!

– Már zárva van – tájékoztatta őt az asszony.

– Akkor a nemzetközi buszjáratok időpontját nézzük meg a kirakatban!

– Ott csak repülőutak vannak – mondta a nő – de a teremtés koronája nem hitt neki.

Amikor megbizonyosodott arról, hogy az asszony nem tájékoztatta őt félre, megpihentek egy padon, ahol az asszony mandarinnal kínálta a férfit, aki elfogadta, de azt mondta, ez nem mandarin. A szexről is beszélgettek. Azt mondta a férfi, hogy ő már nem bírja sokáig, feláll neki, és olyankor kézimunkázik.

– Marokmarcsa?! – kérdezte gúnyosan mosolyogva az asszony.

Az albérlésben már az első hétvégén megjelent a régi barát, hisz a múlt évben sikertelen volt a vizsga. Jácint behűtött sörral várta, melyet a szobában fogyasztottak tanulás közben. Másnap valamikor eltűnt a vendég cipője és az albérlő is az előszobából. Az asszony benyitott a szobába, mert azt hitte, elutazott Jácint, ő azonban ott feküdt az ágyon, fején fülhallgatóval. Hortenzia elnézést kért, de a fiú azt mondta, semmi baj.

A hét utolsó napján az új ismerősök elmentek egy halászcserébe, és örömmel tapasztalták, hogy kedvenc ételük a halászlé!

– Már ez is közös – örültek mindketten.

Az ember vitt magával egy műanyag dobozt, hogy a maradékot haza vigye. – Ezt kifizettem – mondta.

A kellemesen töltött idő után, a férfi elhívta otthonába a nőt. Bizonyítani akarta, hogy milyen szép lakása van. Valóban új bútorok, sok festmény, különféle szobanövények és virágok díszítették otthonát. Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet, jutott eszébe az asszonynak a népi mondás. A hódító azonban azt akarta, hogy a nő különös szolgálatot nyújtson neki. Az asszony ezt határozottan elutasította, és készült hazamenni. Amikor a férfi ezzel a ténnyel szembesült, hazakísérte az asszonyt, és ott akart maradni éjszakára, mert szerinte az a természetes, hogy a férfi megy a nőhöz, és együtt alszanak, mert akkor lesz szex. Hortenziának csak egyszemélyes fekvőhelye volt. Amikor a férfi ezt látta, arról beszélt, hogy még nem találkozott olyan nővel, akinél nem lehetett aludni, mert az a szokás, hogy péntektől-hétfőig együtt vannak az asszonynál.

– Ebben a városban viszont a nők kiadják a szobájukat albérlőnek, mert sokkal kevesebb a nyugdíjuk, mint a férfiaknak, és a barátjuknál találkoznak. Te is egyedül élsz a kétszobás lakásban!

Különös ez a férfi, gondolta az asszony.

Egyik délután már négykor randevúztak a férfinél, aki az ajtóban pucéran fogadta Hortenziát, majd könnyű táncot lejtett a szobában.

– „Nézd, milyen szép lábaim vannak, szebb, mint neked”.

Libegett a libegője, mindjárt szexszelni akart, volt merevedése is, de a behatolás, már nem sikerült. Azt mondta, hat hónapja nem látott muncikát. Múltkor arról beszélt, hogy egy éve nem volt kapcsolata. Amikor először találkoztak egymással, azt mondta, hogy ő teljesen egészséges, azóta már kiderült, hogy volt prosztata műtétje is, a cukorszintje is a megengedett fölött van, a vérnyomása is magas.

A kudarc után megkínálta az asszonyt rétesrel, de csak kettő volt a tányéron, egy mákos és egy almás. Figyelmesen megkérdezte a nőt, hogy melyiket kéri, aki azt javasolta, felezzék el mindkettőt. Aztán, mégis a mákosnak mind a két felét megette. Vásárolhatott volna többet is, mert biztos több pénze van!

Leander dicsekedett, hogy volt időszak az életében, amikor három nője is volt egy időben. Olyankor sokat kellett hazudni, és nem létező rokonokra hivatkozni, akiket meg kellett látogatni, vagy azok jöttek hozzá. Az asszonyok főztek, mostak, vasaltak, hisz nekik mindig kevesebb volt a jövedelmük, és néha egy ebédért, vagy kisebb ajándékért kiszolgálták őt. Most már elég egy asszony is, egy igazi, akivel megosztja ágyát, asztalát. A férfiak, hogy meghódítsák a nőt, a régi szerelmi élményeiket mesélik. Hortenzia nem tartotta illőnek, hogy bárki régi kapcsolatairól beszéljen, inkább azt kérdezte, mit gondol, mennyi idő alatt érkeznek a nap sugarak a földre, és hány bolygó van a naprendszerben? Az ember felháborodott, hogy neki mi köze hozzá, őt az nem is érdekli, csak az, amiből haszna van. Ő mérnökökkel is beszélgetett, és őket is csak az érdekli, amiből anyagi hasznuk származik. Ő nem erőlteti az agyát mindenfélével. Az utcája neve Ibolya utca, de szerinte nem jól írták, ő mindig úgy fogja írni, hogy Iboja!

– Vannak nyelvészek, és ők határozzák meg a magyar helyesírás szabályait – mondta az asszony.

– Engem nem érdekel, az akkor is iboja, ahogy mondjuk.

Hazakísérte az asszonyt, de nem akarta levenni a cipőjét, mert az ő lábbelije tiszta.

– Az utcán köpések, és kutyagumi van, nem szeretném, ha behoznád a cipőd talpával, mert én zokniban járkálok a szobában, és szeretem a tisztaságot! – kérlelte az asszony.

Leander nem hallgatta meg a figyelmeztetést.

– Ha meghalnál, én megsiratnálak – közölte, de úgy mintha valami nagyot mondana.

Az asszony ezen nagyon felháborodott, mondta is neki, hogy az embert életében kell szeretni, és nem a halála után.

– Az özvegyembereket sem tudom elviselni, akik halott feleségük sírjára gyakran visznek virágot, de életükben soha! Másoknak bizonyítják, hogy ők mennyire szerették az asszonyt!

Így mulatták a rövid időt, míg látogatását tette az ember.

Amikor Leander hazaért, a mobilon hívta az asszonyt, mert szerinte a vezetékesen férfi vette fel a kagylót. Nem is csörgött. Bizonyára elképzelte, hogy amikor ő kiteszi a lábát, jön egy másik férfi Hortenziához.

Másnap Leander telefonált, vitatkozott, hogy ő már korábban is hívta őt, de az albérlő vette fel a kagylót.

– Miért engedted ezt meg?

– Így beszéltük meg, ha nem vagyok otthon, felveszi a telefont. Különben angoltanfolyamon voltam.

– Már elfelejtettem, hogy oda jársz! Főztem krumplipaprikást, és meg akartalak hívni vacsorára, de lázas vagyok, és nem akarom, hogy megkapd a betegséget, mert drága a temetés.

– Nem elég, hogy impotens, még hülye is. Impotens, és nem lázas! – gondolta az asszony.

Másnap az asszony érdeklődött, jobban van-e a beteg?

– Voltam gyógyszerert venni: C vitamint.

– Az nem gyógyszer! – Vagyis jól érezte, hogy nem beteg az ember.

– Legyen mindig bekapcsolva a mobilod, – mondta a hódító –, mert ezután azt használom! – A telefon nem csevegésre van, mégis az asszony számlájára csevegett. Azt mondta, hogy az asszony ingatag, Shakespeare-idézet. Azt hitte, most a nő elájul, mert ő milyen okos, és ha a nagy drámaíró ilyeneket mondott ötszáz évvel ezelőtt, akkor majd az asszony mindent megtesz neki, mossa az ablakát. Hortenzia tudta, hogy ez a rövid mondat egy operából van, de nem mondta el a véleményét, így is sokat vitatkoztak már.

Néhány nap múlva Leander azt mondta, még beteg, de elmegy a fürdőbe, mert a meleg víz segít rajta. – Nem hiszem! – kuncogott magában az asszony. A busznál találkoztak, és együtt utaztak. A férfi arról beszélt, hogy az a masszírozás semmi, amit az asszony igénybe vesz ingyen. Majd ő keres magának valakit, aki elmegy hozzá, és ott megmasszírozza 1500 forintért.

Így teltek Hortenzia napjai, fürdőbe járt, és angoltanfolyamra, ahol szorgalmasan gyakorolt. Ő volt a legidősebb, de jól érezte magát, hisz a tanulás fiatalítja.

Egyik délután a ligetbe mentek, de a férfi azt mondta, hogy ő ennyi súllyal nem tud korzózni. Akkor kerestek egy megfelelő padot, és leültek.

– Mikor sütsz nekem palacsintát? Nagyon szeretem, tizenötöt is megeszek egyszerre!

Impotens embernek ennyi palacsintát sütni, hát azt sosem! – gondolta Hortenzia. Később beültek egy étterembe, megittak egy kávé, a férfi süteményt keresett. – Desszert van! – tájékoztatta a pincér, de ő nem tudta, mi az, mintha egy másik bolygón élt volna eddig. Hortenzia derelyét választott, a férfi azt sem ismerte, de ő is azt kért. Az asszony hányszor sétált errefelé egymagában, vágyakozott, és gondolt is arra, hogy milyen jó azoknak, akik itt ülnek párosan. Lám megérte, most ő is itt lehet.

– Úgy vigyázz, hogy bevettem a Viagrát! – szólalt meg a férfi.

Az asszony nem ijedt meg.

A busznál már azt mondta a férfi, hogy a zsebében van a Viagra, de nem találja. Arra hivatkozott, bizonyosan otthon hagyta. Aztán közölte, hogy inkább másnap menjen el hozzá Hortenzia, hisz úgymint emésztési problémái vannak.

– Egyél szilvakompótot!

Azon az estén is puszival búcsúztak.

Egyik reggel Leander telefonon hívta az asszonyt, hogy estére látogasson el hozzá, különben szex csak akkor van, ha együtt alszik a nő és a férfi, és az asszony álmodja, hogy volt szex.

Micsoda gondolatok! Álmodni otthon is lehet a szeretkezésről.

Este a férfi elhalasztotta a találkát, mert esett az eső, és sajnálta a nőt a hűvös, őszi esőtől. Micsoda figyelem, de Hortenzia tudta, hogy ez csak félrebeszélés.

Két hétig csak mobiltelefonon beszéltek egymással, mert a férfi elutazott. Amikor hazajött, elmondta, hogy egy távoli rokonánál vendégeskedett.

A főbérő és Jácint találkoztak az előszobában. A fiú megjegyezte, hogy az utóbbi időben keveset van itthon Hortenzia.

– Idegen nyelvet tanulok, és sétálok – közölte vele az asszony.

Jácint a főbérőnek a tanításról beszélt, amit nagyon szeret, csak nem tudja mire vélni a sok agresszív gyereket.

Amikor Leander visszatért az utazásból, egy cukrászdában találkoztak. Hortenzia remélte, hogy mindenki őt látja, hogy neki is van barátja. Később kimentek a folyópartra, ahol az asszony megmutatta a szobrot, melyet az Aranycsapat emlékére állítottak. Csókolóztak a parton, majd együtt elmentek Hortenzia lakásába. Leander próbálkozott a szexszel, de nem ment. Akkor azt mondta, hogy ő meglenne nélküle, neki eszébe sem jut, de az asszony miatt akarja, mert különben attól fél, hogy elhagyja. Neki kellemetlen, hogy nem tudja őt kielégíteni, mert minden férfinak az a kötelessége. Kérte, hogy másnap este menjen el hozzá, csinos legyen, mert, úgymint mindenki tudja a házban, hogy ő egyedül él. A lakók kint üldögélnek a ház előtt, vagy kinéznek az ablakon.

Másnap este Hortenzia érkezésekor kapott egy csokor virágot, hogy meghatódjon, mert tudta a férfi, hogy nem kap senkitől, vagyis a fiától, akit felnevelt. El is érzékenyült a nő, és az ember azt hitte, hogy ezután már mos, vasal, főz neki, mossa az ablakait. Szerinte minden rendes asszony azt csinálja, mert csak az a rendes asszony, aki kiszolgálja a férfit, még akkor is, ha nem a felesége. Az asztalon a Viagra. Leander lehúzta a redőnyt, bekapcsolt egy szexfilmet, és bevette a kékszínű gyógyszert. Várakoztak. Hortenziának eszébe jutott a gyerekkora, amikor a kertben uborkamagot vetettek. Rendszeresen locsolták és várták, hogy kibújjon a földből,

aztán nőt, növekedett, majd megjelentek a levelek, később a sárga virág, amiből kis uborkák növekedtek, és azok bizony mind nagyra nőttek. Fél óra múlva volt merevedés, és megvolt az első, gyenge kis szex. Hortenzia ettől többet várt, de mit lehet tenni? Mondta a férfi, hogy mindenben ők vannak előnyben, de ebben az egyben a nők élvezik az elsőbbséget, mert ők csak széteszik a lábukat, persze a szép szex ettől jóval több, ezt azért megerősítette.

Késő este, amikor kijöttek a házból, a hölgy kezében a csokor virággal, két lány ült a padon. Leander hazakísérte az asszonyt, miközben nagyon félt, hogy felment a vérnyomása. Azt mondta, rosszul van, de a kedvese megmérte a vérnyomást, ami 140/84 volt, és a férfi megnyugodott, majd hazament. Hortenzia nem igazán volt elégedett, de jól érezte magát a saját lakásában, az albérlő már aludt, csend volt, a virágok pompáztak.

A következő nap az asszony, angoltanfolyam helyett, pogácsát sütött, és elvitte a férfinak, aki azonnal nagy élvezettel fogyasztotta, de nem igazán hitte el, hogy azt ő készítette. Közben ásványvizet kért, mert az asszony fiatalabb, és hozza be a konyhából. Nemsokára jött a masszőr, és elvonultak a másik szobába. Leander a fél óra alatt egyszer szólalt meg.

– Hortenzia itt vagy?

– Olvasok – válaszolta az asszony.

Amikor kettesben maradtak, azt mondta a hódító: – Téged is megmasszírozhatott volna!

Utólag mondja, és azt hiszi, majd elájulok a feltételezett jóságáért! – gondolta az asszony.

– Cseréld ki a paplan- és a párnahuzatot! – mert azt az asszonyok tudják.

Amikor a nő jelezte, hogy hazamegy, adott neki egy csomag fagyasztott ennivalót, hogy vigye a hűtőjébe, mert ő utazik és kikapcsolja a hűtőt.

– Kész tények elé állított, úgy látszik, ez a módszere – gondolta az asszony.

Másnap többször is hívta Hortenziát, először is, hogy reggel nyolckor legyen nála!

– Mert?

– Nincs, mert!

Az asszony mondta neki, ha úgyis taxival megy az állomásra, akkor jöjjenek hozzá, és vegyék fel őt, ne kelljen gyalogolni korán reggel. Aztán felhívta, hogy ne készítsen neki ennivalót. Eszébe sem jutott az asszonynak. Harmadszor azt mondta, hogy hatkor ébressze őt fel.

– Én, aki nyolcig alszom minden nap, ő meg ötkor kel reggelenként?! Egyszer volt egy kis gyenge sikere, és máris parancsol! Ez az ember, teljesen felforgatja az életemet – gondolta az asszony.

Csak magára gondol a nárcisztikus ember. Hortenzia már várta, hogy elutazzon, mert hiányoztak a barátnők, akikkel az utóbbi időkben nem is találkozott.

Végül is másnap hatkor felébresztette az asszony. Erre azt mondta Leander, hogy már négy óra óta ébren van. A megbeszélte időben Hortenzia a ház előtt várakozott. Amikor az állomásra érkeztek, Leander megindult a két bőrönddel, sietett, pedig még volt 45 perc a vonat indulásáig. Törtetett, vigyázni kellett, hogy el ne üsse őt. A vonaton az asszony mutatta meg neki a helyet, mert ő nem találta. Adott neki újságot, mert tudta, hogy olvasnivalót nem hozott magával. Amikor helyet foglalt, megállapította, hogy háttal ül a menetiránynak. Az asszony mondta, hogy nem, és mutatta hol a mozdony. A férfi elmondta, hogy nem tud SMS-t küldeni, se számot beírni a telefonkönyvbe, de majd felhívja. Azt mondta, nem tud aludni, de Churchill sem tudott. Múltkor azt mondta, hogy sok kávéit iszik, mégis tud aludni.

– Azért tett annyi gonoszsgot! – válaszolta Hortenzia.

– Én nem teszek! – mondta Leander. A várakozás alatt, még azt is elmondta, hogy volt időszak, amikor nyolcvan cigarettát elszívott naponta. A pszichiátrián csak egyszer volt, mert nem tudta eldönteni nősüljön-e, vagy sem?

Tíz napig volt távol a férfi, közben kétszer hívta a barátnőt, de panaszkodott, hogy hideg van és ő csak egy farmernadrágot vitt magával. Akkor mi volt az a harminc kiló a két bőröndben, amit otthonról vitt magával? Gondolkodott az asszony, de nem tudta kitalálni.

Amikor megérkezett külföldről az ország fővárosába, felhívta a nőt, hogy vegyen egy kiló csirkeaprólékot, főzzön húslevest, és készítsen annyi kirántott csirkecombot, hogy mindkettőjüknek elég legyen.

– Aztán vagy elhozod, vagy elmegyek. Jó lenne már összebújni!

Az asszonynak nem volt kedve a megrendelés teljesítésére, mégis nagy fazék húslevest főzött. Míg várakozott, úgy gondolta, fogyaszt egy keveset. Élvezettel eszegette, előbb a májat, majd a combot, ennyi jó falat már régen volt együtt az asztalán. Barátnőjénél volt látogatóban, de hazatérése után még éjszaka is evett, ilyen finomat talán még sosem főzött.

Másnap Hortenzia nem vette fel a telefont, pedig sokszor csörgött. Időnként lehallgatta az üzeneteket. Egész nap ette a finom levest, a maradék húst megsütötte hagymával. Úgy gondolta, nem adja a férfinak, majd akkor fogadja, ha ő akarja, és nem olyankor, ha parancsolja neki.

– Tizenegykor érkezem, ha hazaértél, és ha tudsz, várjál!

Majd egy másik üzenet:

– Drágám, itthon vagyok! Jelentkezz, ha megjöttél! – A következőben már aggódott a nőért, hátha valami baj érte.

– Élsz még egyáltalán?

Az asszony csak evett, evett egész nap. Késő este ingerülten kérdezte Leander a nőtől, hol aludt az éjszaka, mert soha nem vette fel a telefonkagylót. Hortenzia hazudott valami olyat, amit már tőle tanult, vagyis egyik rokonához kellett utazni. Ő végig azt állította, hogy bizonyosan egy férfinél aludt. Vitatkoztak, mert valószínűleg érezte, hogy az asszony nem mondott igazat. A barát dicsekedett, hogy hozott valami ajándékot, amit majd ha egyszer elmegy hozzá, akkor megkap.

– Holnap gyere el hozzám rendbe rakni a lakást, és ablakot mosni!

– Én nem vagyok szolgál! – mondta az asszony dühösen.

– Én nem tudok ablakot mosni – mondta Leander.

– Van két kezed, tíz ujjad, ugyanúgy, mint a nőknek, és több erőd van, mert nem vagy szívbeteg!

– Holnap hozd el a fagyasztott ételt! – szólta az újabb parancs.

– Én idehoztam, te vidd vissza! – közölte vele az asszony.

Az ember úgy viselkedett az asszonnyal, mint egy szolgálával, aki köteles megtenni a parancsot. Már is ki akarja használni őt, csak a saját kényelmére gondol, fizet egy-két kávét, hogy aztán tárgyként, eszközként használja. Azon az éjszakán Hortenzia nem tudott aludni, mert nem tudta, folytassa-e tovább ezt az ismerkedést vagy sem.

Másnap ötre beszéltek meg a találkát, de már négy után megérkezett Leander. Az ajtóban telefonált, mert nem tudta hányas csengőt kell megnyomni. Meglepően megértő volt, és elhitte a hazugságot, csak az volt neki kellemetlen, hogy nem várta ebéddel az asszony.

– Két férfi sokkal jobban megérti egymást, mint egy nő és egy férfi – közölte Leander.

– Akkor férfit kell keresni!

Az asszony megkérdezte, volt-e már azonos neművel. Akkor a férfi elmondott egy élményt. Egy barátjánál valamikor régen, késő éjszakáig söröztek, dohányoztak, távol volt a lakása, nem tudott hazamenni. Mivel helyszüke volt, kénytelenek voltak egy ágyban tölteni az éjszakát. Éjszaka arra ébredt, hogy hátulról a férfi betette neki, ekkor megmozdult, és a barátja kénytelen volt kivenni, de a combjára élvezett, és aztán lenyalta a saját spermáját. Kérdezte a nőt, hogy ő szüzen ment-e férjhez, mert neki minden asszony azt mondta, hogy érintetlenül mentek férjhez. Tud egy nőről, aki bevarratta, hogy a leendő férje azt higgye, hogy még nem volt kapcsolata. Hazudnak, mindenki hazudik. Erre megszólalt az asszony, hogy ő valóban az esküvő után veszítette el a szüzességét, most hazudjon, hogy ő ne gondolja róla, hogy hazudik.

Leander egy ébresztőórát ajándékozott a nőnek, amit külföldről hozott, de az asszonynak úgy tűnt, hogy ezt csakis valahol a szemétkben találta, mert a doboz is szakadozott volt, az elem-tartó fedele hiányzott, és elem sem volt benne.

– Egy igazi német csokoládét hozhatott volna, ha már úgy tűnik, ragaszkodik hozzám, hisz egy nőnek kedvezni kell. Mégis jól tettem, hogy egyedül fogyasztottam el a jó ebédet! – gondolta Hortenzia.

Néhány nap múlva sétáltak a folyóparton. Leander azt mondta, hogy enne túrós csuszát.

– Éhes vagy? – kérdezte Hortenzia.

A hódító idegesen válaszolt, hogy az ember nem akkor eszik, ha éhes! Végül is elmentek vacsorázni, ahol sok fiatal volt. Az ember a sok miniszoknyás lány láttán arról beszélt, hogy a rövid szoknyát a szaporodás miatt hozták divatba, mert ahol miniszoknyába öltöznek a nők, ott nagyobb a szaporulat.

– Ennek semmi köze nincs a szaporulathoz! Az okos nő védekezik, a buta meg abortuszra jár, vagy szüli a sok gyereket, és közben éheznek!

– Ez tudatlanság, amit te mondasz!

– Esetleg nézetkülönbség! – válaszolta Hortenzia.

Aztán elnézést kért a férfi.

Mindig így kezdődik a beszélgetés, heves vitával, mert semmiben nem egyeznek. Semmi másról nem lehet a férfival beszélgetni, csak a napi dolgairól, felkelés időpontja, szükség elvégzése, bevásárlás, sör és kávéivás.

Hortenzia említette, hogy egyszer elmehetnének színházba. Nagyon szép a városi színház. Nemsokára játsszák a Nabuccót.

– Az a Szóktetés a szerájából? – kérdezte a férfi.

Az asszonynak majdnem elakadt a lélegzete. Legalább a legismertebb operákat illene tudni!

Búcsúzáskor azt mondta az ember, hogy ő többet nem viszi magával a telefonját, mert fél kiló.

– A többlet súlya, ami talán húsz kiló, az nem baj? – gondolta az asszony. – Különben sem olyan súlyosak a mobiltelefonok!

Másnap az asszony a születésnapján köszöntötte a férfit, aki csodálkozott, hogy a nő tudja ezt a jeles napot. Ennek öröme, meghívta halászlé-vacsorára. A vendéglő közelében találkoztak, és együtt mentek a halászcárdába. Az asszony táskájába rejtett piros pezsgőt ajándékozott a barátnak. Ahhoz képest, hogy filézett halat kértek, elég sok szálla volt benne. Leander sört ivott, az asszony üdítőt. A férfi aznap este arról beszélt, hogy ő ilyen még sehol nem látott, nem hallott, hogy az ellenzék a mindenkori miniszterelnököt bírálja. Ő nem ért a politikához, de az nem lehet, hogy valaki mindent rosszul tesz. Aztán a szexre terelődött a beszélgetés. Elmondta, hogy ő nem tud lövellni, mert elvarrták a prosztata megnagyobbodásakor a vezetőket, és csak azt tudja élvezni, hogy benne van a nőben, és nem a gatyában. Műtét előtt azt mondta neki az orvos, hogy nem lesz problémája, mégis három éve nem megy a játék.

– Az orvosok semmit nem tudnak, csak negyven gyógyszer nevét! A szemorvosnak is elég lenne két évig tanulni, mert úgyse tud mást, csak szemet gyógyítani, és minek a latin nyelvtudás?

– Az egész test vérkeringését, és működést kell tudni, ahhoz, hogy valaki szemet tudjon gyógyítani vagy műteni – mondta az asszony.

Leander azzal folytatta a beszélgetést, hogy egyszer együtt volt egy nővel, majd az esemény után azt mondta neki, hogy lemegy cigarettát venni, és soha nem ment vissza. Dicsekedett, hogy annyi nő van, úgymint talál másikat. Majd kijavította, hogy ez már a múlté.

Néhány nap múlva a két új ismerős a Fűvészkertbe ment, ahol két-három órát töltöttek a szabadban, sétáltak, üldögéltek. Leander azzal vádolta az asszonyt, hogy talán, míg őt masszírozták, átmásolta a volt barátnője telefonszámát, talán fel is hívta.

– Soha nem tennék ilyen! – mondta az asszony.

Ezután a kis kellemetlenség után jól érezte magát Hortenzia, örült, hogy ott ül mellette, akinek elmondhatja milyen szépek a kaktuszok virágai, és az őszi lombok. Amikor alaposan megnézték a növényeket, és kijöttek, akkor azt mondta az ember, hogy ott volt a régi barátnője, akivel csak két hónapig jártak együtt, mert a nő táncolni akart menni, de ő nem szereti a hangos zenét. Majd megemlítette Nefelejcsét, hogy mennyire szerette, hogy most már mindent megadna neki.

– Így szokott ez lenni – mondta Hortenzia, – ezért kell a mostani nővel foglalkozni!

Reggel fél nyolckor a férfi ébresztette az asszonyt, és boldog névnapot kívánt. Hiába mondta neki megismerkedésük óta, hogy ő nyolc előtt nem szokott ébredni.

Öt órára, estebédre várta a hódítót, aki egy kínai tollal ajándékozta meg őt.

– Majd ha jobban ismerjük egymást, akkor mást is vásárolok!

Megsértette az asszonyt ezzel az ajándékkal, mert egy vacsora többbe kerül, legalább virágot vagy csokoládét is hozott volna még hozzá. Töltött csirke és saláta volt a menü. Leander megjegyezte, hogy Hortenzia milyen rendes. Különben ilyen finom töltött csirkét még soha nem evett, és ez úgy tűnt, igaz volt. Rakott krumplit meg egyáltalán nem fogyasztott még. Azt mondta, egy férfit a gyomrán keresztül lehet megszerezni. Azt is mondta az asszonynak, hogy nem talál ő független embert hosszú távra, szórakozásra, mert a párok összeköltöznek, hisz együtt könnyebb. Arról akarta meggyőzni a nőt, ha együtt élnének, akkor lenne több pénz, és

sok ruhája. A nő viszont azt mondta, hogy jobb egy albérlő, mint egy rossz kapcsolat. A férfi arról beszélt, hogy együtt mennének mindenhova.

– Azt nem tudnám elviselni, mert akkor soha többet nem beszélhetnék senkivel, én szabad ember akarok maradni! – lázadt az asszony.

A férfi aztán újra azt kérdezte az asszonytól, hogy mikor mossa meg az ablakait?

– Majd betörlek én téged!

– Nem hiszem! – válaszolta Hortenzia.

Leander elmondta, hogy volt egy barátnője, aki mindig kitakarított neki. Gondolta az asszony, akkor még bizonyosan nem volt impotens. Aztán arról akarta meggyőzni az asszonyt, hogy az egyetemet végzett emberek még azt sem tudják, mennyi a vörösvérsejtek száma. Csak annyit tanulnak, hogy letegyék a vizsgát. Lehet, ilyen is van, mondta Hortenzia, de nem ez a jellemző. Leander azt mondta, hogy ő csak tíz éve nem olvas, különben mindig is sokat olvasott, de minek, amikor nincs szüksége rá?!

Buta, és nem is titkolja a butaságát, azt sem tudja, mi a PhD fokozat. Múzeumban sem volt még életében, de színházban sem.

Amikor a férfi kimerült a sok beszédétől, bevette a Viagrát. Várakoztak, várakoztak, csókolóztak, de nem történt semmi. Akkor azt mondta, hogy ő csak Hortenzia miatt akarja, mert őt már nem érdekli. Azt viszont elvárná, hogy az asszony mindig vele foglalkozzon.

– Már azt sem bánom, ha mással szexszelsz, csak engem szeress!

Szeressem őt, főzök neki, takarítsak? Nekem szeretkezésre kell a férfi! – gondolta Hortenzia.

– Egy nőnek nem kell tanulni, hanem férjhez kell menni és szülni! – kezdte a vitát az ember.

– Végre a nők is tanulhatnak, ne mondj véleményt helyettük, majd ők határoznak sorsuk felől – vélekedett az asszony.

Érezni lehetet a gyűlöletet, ami áradt belőle a nők iránt. Három órát volt a nő lakásán, és még hazaindulás előtt is kávéért kért.

Az asszony néhány nap múlva hangversenyre hívta a férfit. Korábban azt mondta, hogy ő semmilyen zenét nem szeret, és mégis a hívásra azonnal igent mondott. Nem szakítok vele, gondolta az asszony, megpróbálom formálni, mert végül is valamire megfelel.

A szokásos helyen találkoztak, az ember örült, hogy a barátnője szoknyában van. Ezt soha nem gondolta volna az asszony, hogy hetven éves kora után még magas sarkú, divatos cipőben sétálhat. Tulajdonképpen azért hívta a barátját, hogy őt is lássák férfival, mert huszonöt éve mindig egyedül járkal. Egy művelődési házban volt a Weiner Leó emlékhangverseny, a zeneszerző születésének 120. évfordulója alkalmából. Egy kicsit izgult az asszony, hogy majd tetszik-e a zene Leandernek, mert előre megkérdezte, mennyi ideig tart. Még soha nem volt hangversenyt hallgatni, mert bevallása szerint megvan zene nélkül. Hortenzia nemcsak a muzsikát élvezte, hanem azt is, hogy férfi ült mellette, vagyis annak látszik. A teremben már panaszkodott a férfi, hogy fáj a dereka, ami sörözés közben sosem történik meg vele. A végén, míg az asszony egy ismerőssel beszélgetett, a barátja elment kávéért inni. Eszébe sem jutott, hogy megkérdezze a nőt is, hogy kér-e feketét. Ez egy ilyen ember, sok pénze van, talán ezért is önző.

Az asszony kérésére kigyalogoltak a folyópartra, egy órát ültek a lépcsőkön. Leander nem értette, hogy a beázott mennyezetet miért nem mázolják át, ahol a hangversenyt tartották, mert

az nem olyan nagy munka. Különös volt számára az is, hogy nem mossák le az épületeket külsőleg, hisz száz éves por csúfítja. Abban az országban, ahol ő élt eddig, ott tisztaság van. Hortenzia örömmel beszélt arról, hogy milyen jól hegedültek a zenészek. Erre a barát azt mondta, nem nagy valami, mert a zenészek csak a munkájukat végzik, mint ő a falfestést.

– Azért a kettő között különbség van, falat mázolni mindenki tud, de hegedülni nem – mondta Hortenzia.

– Nincs igazad! A fal mázolása mesterség, amit tíz évig kell tanulni, húsz évig is, mire az ember olyan szint ki tud keverni, mint a te szoknyád!

Majd arról beszélt, hogy figyelni kell az albérlőt, használja-e a telefont. Az is lehet, majd ellop valamit.

– Hagyjad már abba! – mondta az asszony. – Nem élhetek örök félelemben! A hűtőből nincs mit lopni, Jácintnak több ennivalója van, mint nekem!

– Nemsokára elutazom két napra a fővárosba – mondta Leander –, hisz a hatvanöt éven felüliek ingyen utaznak.

– Én attól félek, hogy egyszer megszüntetik ezt a kedvezményt – mondta az asszony.

– Ez törvény – mondta a barát.

– A törvényt is emberek alkották, és ők fogják megváltoztatni is.

Volt miről vitatkozni, mert mindketten a saját igazukat akarták érvényesíteni. A férfi elmondta, sajnálja, hogy nem Pesten vásárolt lakást, mert ott senki nem ismeri, és nem pletykálnak róla. A főváros fényeiről beszélgettek, külön a hidakról és az épületekről. Hazafelé menet még elidőztek a szökőkútnál, hisz nemsokára itt a tél. Az asszonynak jó volt a férfi társasága, még ha impotens is, akkor is férfinak látszik. Ez olyan, mint a fegyvernek látszó tárgy, az is távolról veszedelmes, hisz fegyvernek tűnik, de közélről ártalmatlan, használhatatlan valami. Hortenzia meglepetésére búcsúzáskor azt mondta, hogy megkívánta a szexet, és kérte őt, holnap menjen el hozzá.

Éjszaka azt tapasztalta az asszony, hogy fölötte a harmadik emeleten valószínűleg szeretkeznek, mert hosszan csikorog az ágy. Magányában szex-csatornákat nézett. Szörnyülködött a helyzeteken, hisz olyasmit látott, amiről addig nem is tudott.

Másnap nem nagy kedvvel ment Hortenzia a barátjához, de azt gondolta hátha, próba-szerencse. Érkezése után megkérdezte megnézik-e a vetélkedő műsort? A barát jóváhagyta, hisz ő is szokta nézni. Aztán jöttek a kérdések. Rudolf trónörökösről még nem hallott Leander. Megjegyezte, hogy az embereket izgatja, ha valaki okos. Ezen az asszony meglepődött, hisz neki is annyi ideje van olvasni, mint másnak, a könyvtárak mindenki előtt nyitva vannak. Arról beszélt, hogy ő csak nyáron dolgozott, mert olyan a szakmája. Két évet munkanélküli volt. Vajon mivel töltötte az idejét, hisz gyereket sem nevelt. Valószínűleg így élte az életét fiatalkorában is, mint mostanság, délelőtt elmegy a piacra, ott megeszik néhány palacsintát, majd iszik kávé, aztán egy szelet halat, majd néhány pogácsát. Onnét bemegy egy belvárosi cukrászdába, és ott kávéívás közben belenéz az újságba. Naponta kétezer forintot költ ilyesmire. Így is lehet élni, ezért nem kell irigykedni arra, aki hallott a trónörökösről. A férfit a tudás idegesítette, az asszonyt meg a gazdagság.

A vetélkedő után, régi fotókat néztek. Leander mutatta az anyját, aki szép asszony volt. Lehet, akit az apjának tud, az nem is az apja, mert az alkoholista volt, és ő egyáltalán nem hasonlít rá. A faluban, ahol valamikor élt, egy ember azt mondta neki, hogy ő az apja. Az anyjának ezt megemlítette, ő azonban nem akart erről beszélni.

Hortenzia csak egy kávét kapott, pedig négy óra is eltelt a lefekvésig. A nő naivan hitte, hogy kap virágot, csokoládét, süteményt, talán még szép ruhát is. Akinek ennyi pénze van, az megkínálhatná a barátnőjét, finom gyümölcsökkel, vagy egy kis vacsorával, sajttal, kolbásszal.

Hortenzia ott maradt éjszakára, mert a barátja azt mondogatta, ha együtt alszanak, akkor lesz valami, hát várták, mint a Mikulást, hogy jön-e? Mikor jön? Hoz-e valamit? A várt ajándék azonban nem érkezett meg.

Felkelés után, Leander leült az ágyra széttett lábakkal, és várta, hogy a barátnő játsszon vele, de az asszonynak nem volt kedve hozzá. Majd három kis pogácsát hozott az asztalra, ebből kettőt megevett. Szegény embert sajnálni kell, hisz nem vacsorázott, nem reggelizett Hortenzia miatt.

– Tudsz inget vasalni? – kérdezte a nőtől.

– Nem tudom, valamikor tudtam – válaszolta a nő.

– Majd én betörlek téged!

Másnap Leander a fővárosból telefonált az asszonynak, hogy vegyen fel neki egy filmet. Az nem is érdekelte, hogy van-e otthon az asszonynak üres videokazetta. Azt sem mondta, légy szíves, vagy kérlek. A szexről beszélt, mert a barátja árul egy készüléket, ami mereven tartja. Hortenzia újra azon gondolkodott, kell-e ennek a férfinak a barátsága?

Amikor hazajött a barát, találkoztak a platánfák alatt. A nő elmondta, hogy útközben találkozott egy ismerősével, aki bemutatta őt a város főépítészének. Akkor kiborult az ember, hogy semmi egy házat tervezni. A mázolás, az a valami.

– Te nem becsülöd a munkát!

– Azért van egy kis különbség egy háztervezés és festés között. Neked nem lett volna mit mázolni egész életedben, ha nincsenek építészek, így őket tisztelni kell!

– Nem tisztelem, mert rendetlenek, csak azért tanulnak, hogy levizsgázzanak!

Hitler titkárnőjének a visszaemlékezését nézték a Belvárosi moziban. Az előadás előtt megszomjazott a barát. A mozi előterébe mentek ásványvizet vásárolni, de a kiszolgáló nem volt a közelben. A barátnő azt ajánlotta, hogy köhögjenek, és ezt megértette a férfi, és hangos köhögésbe fogtak. Szaladt a hölgy, Leander vizet kért, miközben mindketten nevettek, alig tudták abbahagyni.

Hitler titkárnője arról beszélt, hogy apa nélkül nőtt fel. Tizenhárom évesen került a Führerhez, aki jó volt hozzá. Eleinte nem is tudta, mi történik, hisz bunkerban voltak. Úgy vitték őket oda, olyan utakon, ahol nem látták a bombázást. Amikor egy vendégasszony arról beszélt, hogy szegény zsidók vagonokban utaznak, és szomjaznak, akkor Hitler azt mondta, a nagy Németországot kell nézni, és nem az egyént. Ott a bunkerban házasodtak össze Hitler és Éva Braun. A bunkerban élők ciánkapszulát kaptak, és volt időszak, amikor azt sem tudták, nappal van vagy éjszaka. A végén annyit mondott a titkárnő, hogy persze a fiatalság nem mentség.

Egy nappal a film bemutatása után rákban meghalt az elbeszélő.

A film után külön-külön indultak hazafelé, a férfi már nem akarta hazakísérni a nőt.

Néhány nap múlva újra a cukrászdában találkoztunk. A kávé elfogyasztása után a pincér kérdezte, hogy jó volt-e a pogácsa. Leander bevallotta, hogy ő korábban érkezett, és mind megette. Akkor kaptak még néhányat, de abból is elvett egyet a mohó ember.

Sétálni mentek, a férfi egy váratlan pillanatban kivette a bicskáját, kinyitotta, és azt mondta, hogy ez mindig nála van, ha el kell elválni egy nő nyakát!

– Nem szeretem a bicskákat, ez nem kellemes látvány – mondta az asszony.

– Én csak vicceltem – nyugtatta a barátnőt.

Az asszony újra érezte, hogy irigyli a nőket, és nem tud belenyugodni tehetetlen sorsába. Gondban is volt az asszony, mert jó lenne a férfival járni, de igazán nem érzi jól magát.

Leander elmondta, hogy nézte a két miniszterelnök beszélgetését, de nem értette. Mondta az asszony, hogy az áfa-ról, és a személyi jövedelemadóról volt szó. Ebben az országban a legmagasabb az általános forgalmi adó. Európába többi országában 25% alatt van. Ha ezt csökkentik, akkor már a telefonszámlánál is érezhető lesz néhány száz forint megtakarítás, ugyan úgy a többi számlánál is. A férfi ezt eddig észre sem vette, hogy ilyesmit fizetett. Az egyik politikus is azt mondta, úgyis leírják az adóból. Csak a vállalkozók tudják visszatéríteni, de ők a lakosság kis hányadát képviselik. A kétmillió nyugdíjast nem érinti, és a munkavállalókat sem.

– A személyi jövedelemadó és az áfa két különböző adó – mondta Hortenzia.

Ő nem akarna okoskodni, de a férfi hozza elő a témát, és aztán kiderül, hogy nem is ért hozzá.

Az idősödő férfiak gyűlölik a nőket, mondta Leander, mert ők csak szétteszik a lábukat, és élveznek, míg ők már nem. Most az egyszer bevallja, hogy előnyben vannak az asszonyok. Valamikor fiatalkorában ő csak egy dologért tisztelte az apját, hogy őt fiúnak nemzette, mert milyen szörnyű nőnek lenni, menzesz, szülések. Akkor hol van még a diszkrimináció, ugyanazért a munkáért a kisebb fizetés, az otthoni szolgaság, sok-sok megaláztatás.

Meglepődött Hortenzia ezeken a szavakon, mert eddig úgy érezte, hogy barátja ezt természetesnek véli, hogy a nő szolgálja a férfit, mossa az ablakot, miközben ő pihen. Mostanra rájött, hogy mindenre van pénze, és mégis szegényebb a legszegényebb asszonynál is, mert a nő akár nyolcvan év felett is élvezheti a szexet, ő viszont alig múlt hetven, ott a sok pénze, és hiába vesz be Viagrát, akkor se képes a nőt kielégíteni. Eddig a mindenkori partnert hibáztatta mindezért, mert egy jó nő minden férfinak felállítja, csak együtt kell aludni. Eljött a pillanat, amikor megváltozott a véleménye, vagyis szembesült a valósággal, ami nem azt jelenti, hogy elfogadja és megérti. Mintha ez a felismerés még jobban erősítette volna a gyűlöletet – gondolta Hortenzia.

Vacsora helyett néhány falat csokoládéval kínálta az asszonyt. Új gyógyszert vett be, amit az orvosa írt neki. Már ijesztgette a barátnőt, hogy jaj lesz neki, mert négy órát tart a merevedése. Az asszony nem ijedt meg, hisz egyre jobban kívánt egy igazi, jó szeretkezést. A várakozás sikertelen volt, de azt mondta a férfi, maradjon nála, majd lesz az éjszaka folyamán. Hajnaltájban arra ébredt az asszony, hogy püföli őt az ember, akkor lejjebb csúszott, hogy a feje ne legyen a keze irányába. Védekezéséppen megfogta a férfi kezét, akinek férfi neve van, és aki ezek után megfordult a másik oldalára. Hiába volt háttal az asszonynak, ő már nem tudott aludni. Hortenzia tulajdonképpen nem érzett ütést, se fájdalmat, de mégis arra ébredt, hogy verekszik az ember, és bizonyos benne, hogy megütötte a fejét. Azért hívta el a lakására, hogy azt gondolják róla a házban, hogy ő még aktív férfi, mert impotens férfihez nem járnak a nők. Tulajdonképpen azért kell neki nő, hogy azt higgyék róla a sétálóutcán is, hogy ő még képes kielégíteni őket.

Reggel azt mondta Leander, hogy rosszat álmódott, megtámadták és védekezett, meg zivatar volt, meg horkolt az asszony. Eddig azt mondta, hogy ő soha nem álmodik.

– Beszélj meg az orvossal, mert ez nem normális állapot – mondta Hortenzia.

Felkelt az ember, sétált és ismételte: álom, zivatar, horkolás.

Míg az asszony a fürdőszobába ment, ő már itta a feketét, valami drága likőrrel, és azt mondta, nincs több kávé itthon. Semmivel nem kínálta meg az asszonyt, de elmondta, hogy a szex csak gyermeknemzésre való, és a férfiak gyűlölik a nőket, mert ők életük végéig bírnak, hisz csak szétteszik a lábukat. Közben azt mondogatta, hogy ő már nagyon jól érzi magát, mert egy gonddal kevesebb, nem kell szaladni a nők után, de fiatalkorában kihasználta az életet.

Azon tűnődött az asszony, hogy bocsássa el az embert, hisz minden egyes napját nem töltheti rettegéssel. Nem lesz tovább álszerető, de ezek után barátság sem lehet kettőjük között!

Hortenzia már nem mondta le a korábban megbeszélte vasárnapi ebédet. Leves nélkül, csak rakott krumplit készített. Így várta az embert, dehogyan várta, csak túl akart lenni ezen a kényszeres találkozón.

Leander korábban érkezett a megbeszélte időnél, és hozott néhány szál virágot. Rengeteg ételt vett magához, közben azt mondogatta, hogy a súlygyarapodás a korrallal jár. Előbb tányérból evett, később a tálban levő kanállal szedett, majd lenyalta és visszatette. Aztán a villájával a tálból szedegetett. Majd közölte, hogy ő ebéd után lefekszik. Az nem érdekelte, hogy az asszony mit csinál, az a fontos, hogy ő bezabált, és pihenni akar. Egy órát aludt, aztán arról beszélt, hogy ebben az országban is vásárolhatnának a gazdagok lakást, és kiadnák.

– Nagy a befektetés, és kevés a bevétel – mondta Hortenzia. – Inkább a tőzsdére teszik a pénzt.

Ezt nem értette az ember. Az asszony azonnal észrevette, és elhallgatott.

– Az emberek nem szeretik az okosokat – mondta Leander. – Az iskolázott emberek rendetlenek, és alig tudnak valamit abból, amit az iskolában tanultak.

Az asszony pedig őket védte, hisz általuk halad a világ előre. Kocsmában ülni és sörözni van idejük az embereknek, legalább fél órát olvasni mindenkinek volna lehetősége, és nem kellene irigykedni. Mondta is neki, hogy nem találták volna fel az antibiotikumot, ha annyira rendszerető lett volna minden ember, de a férfinak van igazsága, mert ő a férfi, hisz férfinevet visel, még akkor is, ha csak volt férfi.

Dicsekedett, hogy volt olyan nője, aki szopta, miközben ő csak széttette a lábát, vett is neki mindent, amire szüksége volt. Ő már találkozott grófnővel, aki akarta, hogy megdugja, de görbék voltak a lábai. Volt időszak, amikor, minden vasárnap, fürdőbe járt, ott összejött egy kis társaság, ettek, söröztek. Elmondta, hogy van húsz nadrágja. Majd vásárol magának hatvan ezer forintért órát, és megveszi a legdrágább számológépet. A legdrágább sört issza, már irigylik is a házban.

Az ember újra monologizált, úgy, hogy meg kellett szakítani, ha az asszony is szóhoz akart jutni. Ezek szerint ennek az embernek soha nem voltak kulturális igényei, csak evés, ivás, nők, és mivel az utóbbit már nem tudja kielégíteni, üres lett az élete, irigy, önző ember lett belőle, nem tudja elviselni a nőket. Leplezte irigységét, de kitalálható volt, hisz izgatottan beszélt róla.

Hortenzia csak a távozását várta, hisz annak a hajnalnak az emléke volt még benne, és ő már tudta, hogy ez volt az utolsó találkozásuk.

Egyik nap a főbérőnek eljött a legkedvesebb barátnője látogatóba. A szobában beszélgettek, de amikor Viola azt tapasztalta, hogy az albérő a konyhában tartózkodik, kiszaladt, és a csapról egy pohár vizet hozott, hogy találkozzon az albérővel. Visszajövet elmondta, milyen jóképű a fiú, és tetszik neki.

Hortenziának akkor jutott eszébe, hogy valóban: Jácint egy férfi, és egy lakásban élnek.

Viola elmondta, hogy volt egy buliban, melyet egy magánháznál tartottak. Sós sütemények, sajtos rudak, pogácsák voltak az egyik asztalon, egy másik asztalon vörös- és fehérbor, valamint szívható drogok. Színes, illatos gyertyák adták a hangulatot, a füstölők illata bódított. A falak tövében matracok, fehér lepedőkkel letakarva, mellette kis asztalkákon színes, illatos védőgumik, de akadtak tégelyekben vazelinok, tubusokban síkosító anyagok. Különböző műpéniszek magasodtak a polcokon. Andalító, halk zene szólt, miközben a vendégek eszegették, iszogattak, szívtak. Amikor bódult állapotba kerültek, vetkőzni kezdtek, fokozatosan szabadultak meg ruháiktól, ugyanúgy, mint gátlásaiktól. A bátrabbak egymás kezét fogva táncot lejtettek, így fokozatosan körtáncra alakult a kis társaság. Hihetetlen energiák szabadultak fel. Megszűntek önálló lények lenni, kezdtek egybeolvadni nők és férfiak. A folytonos zene, a gyertyák vibráló tánca és a bódulat fokozta vágyaikat. Akkor átadták magukat az élvezetnek a gyertyás félhomályban. Megtörtént hogy egy nőt, két férfi elégitett ki. Előkerültek a műpéniszek is, akinek nem jutott igazi. Extázisba kerültek a különös élvezetektől. Akadt olyan férfi, aki három-négy nőt is kielégített egymás után. A zenét túlharsogták a sikolyok, minden résztvevőnek jutott élvezet, fiatalnak, idősnek, nőnek, férfinak.

Hortenzia élvezettel hallgatta a beszámolót, úgy érezte azonban, ő már ilyen korban nem vesz részt ilyen élvezetekben, hisz a barátnő még csak ötvenéves volt. Igazi szeretkezést viszont nagyon kívánt.

Hortenzia napjai állandó rettegésben múltak. Féltette Jácintot, vajon hol csavaroghat, pedig nem is csavargott, hisz soha nem ment szórakozni. Csak az asszony nem tudta az új helyzetet, mivel a fiatalember tanított, és megtörtént, hogy gyűlésük volt, vagy szülői értekezletet tartott. Különbőn tanítás után hazajött, ebédelt, és bement a szobájába, ahol valószínűleg aludt. Az asszony szinte lopkodva járt-kelt olyankor a lakásban, hogy fel ne ébressze az albérőjét.

Máskor viszont rányitotta a fürdőszobát, mert annyira el volt gondolkodva. Olyankor elnézést kért, de Jácint azt mondta, nem történt semmi, és valóban nem történt, hisz ő csak ott üldögélt.

Úgy gondolta az asszony, hogy nagyon csalódott lehet a fiú, ha nem találkozik lányokkal, pedig kár érte, hisz jóképű, magas, feketehajú fiatalember. Csak iszonyú vékony, fehér lábai vannak, mint egy pubertás gyereknek. Hortenzia is meglepődött, mikor egyszer rövidnadrágban látta a konyhában.

Hortenzia akkoriban már arra gondolt, hátha ő tetszett meg a fiúnak, különben miért jött újra vissza az albérletbe. Már nem torlaszolta el az ajtót, hátha egyszer mégis bejön hozzá egy holdvilágos éjszakán. Kopogna, és azt mondaná, lázas, akkor ő leültetné az ágy szélére, megérintené a homlokát, lázmérőt adna neki, megmérné a teste hőmérsékletét. Próbálta elképzelni mikor is volt utoljára a férjével, de semmi részlet nem jutott eszébe. Már húsz éve, ötven éves korában volt igazi, jó kapcsolata, azóta semmi. Gondolatban felidézett egy kedvesével töltött éjszakát. Vajon Jácint mit csinálhat egymagában, a másik szobában? Gondol-e szexre?

Hortenzia akkoriban olvasta Fatima Mernissi A hárem lánya című könyvet. Arra gondolt, hogy a kisebb háremben, havonta egyszer sorra jöttek az asszonyok. A nagyobb háremekben

azonban három év is eltelt mire egy asszony kettesben tölthetett egy éjszakát a szultánnal. Semmi nem változott, illetve van, aki tíz évig sem jön sorra, mert olyan kevés a férfi. Ők gyakran önpusztító életmódot folytatnak, és az egészségi állapotuk, illetve betegségük miatt már Viagrát sem használhatnak. Sok az alkoholista, cukorbeteg, homoszexuális, hajléktalan. Az egészséges, sokpénzű férfiak, üzletemberek, újságírók, ügyvédek, elhagyják a régi feleséget, felcserélik fiatal nőre. Egy ötvenes-hatvanas asszonynak csak 70-80 éves férfi jut, ott viszont alig van, aki még képes kielégíteni egy nőt. A segédeszközt meg kevés nő szereti. Mennyi és mennyi ötvenes, hatvanas, hetvenes hölgy várja, hogy mégis, hogy egyszer még. Eszébe jutottak a barátnői is, akik már 15-20 éve nem láttak férfit. Elképzelte, milyen is lenne, ha Jácint éjjel meglepné, nem beszélnének semmit, csak úgy oda jönne hozzá, és megsimogatná a kezét, majd csókolóznának. Hortenzia tudta, hogy az első kapcsolat után minden megváltozna, másnaptól féltékeny lenne, de vajon nem volt-e eddig is az? Hisz figyeli a fiatalember elmenetelét, kiszalad utána a lépcsőházba, kinéz az ablakon, és nézi eltűnő, sietős alakját, persze észrevétlenül. Belesett ő a fürdőszobába is, de csak pipaszárú lábakat, és nagy papucsokat látott egymás mellett. Egyszer a fiú a fürdőszobában felejtette zuhanyozás után a szennyes alsónadrágját. Hortenzia meg akarta szagolni, de úgy érezte, ezzel megsértené a szabályt, az együttélés szabályát.

Újév után Jácint öccse is a városba költözött. Félt is Hortenzia, hogy Jácint majd váratlanul elköltözik, egy közös lakásba a testvérével. Amikor először jött a fiú a bátyját meglátogatni, az asszony lábujjhegyen kilopakodott a szobájából és hallgatózott. Ilyen beszédstílust még nem igazán hallott.

– De egy fos idő van, legalább ne esne az eső – hallatszott ki a szobából.

Amikor Hortenzia meghallotta, hogy pizzát akarnak rendelni, visszaosont a szobájába. Miután megkapták a rendelést, az asszony úgy gondolta, akkor ő palacsintát süt magának.

– Tök jó, baszd meg! Palacsintát süt az öreglány, érzem az illatát! Baszd meg a homokos barátodat! Nem vagyok piás! Kemény csávó vagyok, de tiszta szar az egész! Mit csináljak, a kurva életbe? Nagyon király volt, iszonyatosan jó volt, de vége. Azt hiszed, csak az a király, csak az a jó, amit te gondolsz?! – Fecskefű, a vörösök mellett foglalt állást. Jácint viszont azt hangoztatta, hogy újra a fiatalok győznek. Ezen úgy összeszólalkoztak, hogy Fecskefű kirohant a szobából és elment.

Jácint autót vásárolt. Hortenzia a konyhaajtóból figyelte távozását, mint valamikor a fiát, amikor elment otthonról. Az első kijáraton ment ki, és már nem kellett a lépcsőházba szaladgálni, mert a konyhaablakból, a függöny takarásából, állva is jól lehetett látni lépéseit, ahogy ment a parkolóba. A fiatalember először a csomagtartóba tette a táskát és a hangszerét, majd beült a volánhoz, bekapcsolta az övet, és kényelmesen, lassan autózott a körútra. Soha nem értette Jácint nyugalmát, hisz a fia mindig szaladt, kapkodott, ideges volt.

Tavasszal madarak ébresztették Hortenziát. Behunyta a szemét és újrarájtszotta azt a bizonyos történetet, amikor a távoli, szinte már léteziketlen múltban volt kedvese. Az albérlő délutánoként a lakásban muzsikált, de megtörtént, hogy énekelt is. Hortenzia volt a titkos, láthatatlan közönség, aki az előszobában egy kisszéken üldögélve élvezte a zenét. Vajon melyik főbérlőnek muzsikálnak és énekelnek a szomszédos helyiségben.

Hortenzia, egyik este színházban volt. Amikor előadás után belépett az előszobába, jól esett neki a füstszag. Éjszaka nem jött álom a szemére, ide-oda kapcsolgatta a csatornákat, míg végül megállapodott a szex csatornánál. Megkívánta a szeretkezést. Akkor jutott eszébe, hogy a másik szobában ott van egy férfi. Lehet, egyszer együtt szívnak majd füvet Jácinttal, amikor

behívja a szobába, és majd összefeksznek. Jácint nem is sejtette, hogy az asszonynak micsoda vágyai vannak. Hortenzia olyan erős vágyat érzett a szex iránt, hogy bement a fiú szobájába. Kibontotta halványkék köntösét, és rávetette magát a férfire, ajkai duzzadtak a vágytól. A meglepett ember védekezett. Csak egyszer – gondolta az asszony, és aztán elköltözhét. Hortenzia, hosszú próbálkozás után sem tudta legyőzni a férfit, de mindenre elszánt volt.

– Ha nem akar egyetlen egyszer se velem lenni, akkor meg kell ölni! – gondolta az asszony. Az elutasítás olyan, mint egy éhező embertől elvonni a kenyeret, és hagyni elpusztulni, éhen halni. Hemperegtek az ágyban. Majd amikor végleg kilátástalannak tűnt a helyzet, az asszony torkán ragadta a férfit, hisz az izgalom mindent közömbösített. Amikor meglátta a nyitott szemű élettelen testet, visszament a szobájába.

Hortenziának többé nem volt nyugalma, mert képek jelentek meg önmagáról, immár előző napjairól, melyek nem hagyták nyugodni. A hangok, melyeket hallott, erősek voltak, majd szétzúzták a fülét, olyan hangok, amelyeket felejteni akart.